

СТУДЕНТСЬКИЙ

П Р А П О Р

Весна

1948

Австрія

Студентський Прапор

Журнал української академічної молоді в Австрії

Грац

Інсбрук

Зальцбург

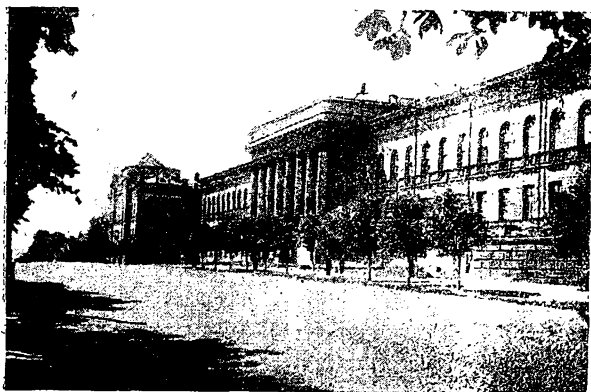
Ч. 1

Весна 1948

Рік I

ШЛЯХОМ РОСТУ

Три роки часу треба було, видно, щоб проявився вкінці один, спільний для всіх студентських осередків в Австрії, періодичний журнал. Ми свідомі його значення і переконані також, що поява нашого журналу не перейде напри зорганізоване українське студентське життя непомітно та без впливу.

Університет у Києві

Нашим великим бажанням — є саме викликати відгук та реакцію на ці проблеми, що ми їх заторкуємо на сторінках „Студентського Прапору“. Ми також впевнені, що студентський загал зрозуміє особливо важкі умовини, серед яких приходиться нам чимраз то далі працювати і жити, а тим самим і видавати студентський журнал, і вибачить ці недоліки, які мали б місце.

Не можна забувати теж цього, що назва журналу зобов'язує до традиції деяких заłoженнь студентства краю, що,

ясно, мали на увазі учасники наради, коли проєктували та рішали назву „Студентський Прапор“. Тому свідомо кладемо натиск в цьому числі на деякі питання, які зродились вже не тут, на еміграції, але які, серед іншого гурту може, були в своїх починах ще на рідних землях. І якщо саме нам припала честь культивувати деякі тези цих думок, ми будемо це робити, вірні нашим неписаним зобов'язанням і духові товариської співпраці. Будемо теж свідомо наголошувати деякі проблеми, знаючи, що це інколи одинока можливість, серед специфічних обставин, примусити людину призадуматися над ними та прямувати до їх розв'язки. Ми підкреслюємо прямувати до розв'язки, бо сама надума та теорія не дала і не дасть повновартісних плодів. Наш журнал є кварталником і він, саме з цієї причини, не може держати руки на живчику студентського життя, як цього вимагало б основне завдання студентської преси. Зате ми поклали перед собою конечність зовсім другого порядку: виводити перед читача проблеми, які в'яжуться однією провідною думкою, які ведуть до однієї, хоч інколи може частинної, мети. Цією ниткою, що має проходити через все число „Студентського Прапора“ — є питання:

„студент і українське майбутнє“.

Ми розглядаємо, отже, нашу сучасність, не лише, як конечність провести час на науці та дбати про конечні матеріальні засоби до життя, не лише, як дію — політичну, чи другу — спрямовану на розв'язку біжучих проблем, але ми вимагаємо весь час мати на увазі наше національне майбутнє, нашу спільну долю, наш соціяльний шлях розв'язки майбутніх державницьких питань. З цієї причини, ми торкаємося питання чину, як основи всякого життя.

Дехто старається вмістити всю суть чину молодого покоління в революційній стихії, чи революційних ділах. Якщо би воно було правда, що саме це є стовідсоткове життя, в що ми таки щиро сумніваємося, тоді треба пам'ятати, що всяка „революція — це поворот до себе самого“ (Жан Лякроа), що „кожний нарід робить свої власні революції“. І шукати суті цього, питомого для нашого народу, революційного етосу — це саме завдання студентства, завдання студентської преси. А в основі цієї акції мусить лежати продуманий чин,

що спирався б на наукових і релігійних, себто вічних основах. Бо тоді може статися, як каже св. Августин: *„Vele currunt, sed non in via currunt; quanto p'us currunt, errant, quia a via recedunt“*. „Добре біжать, але біжать не шляхом; чим більше біжать, тим більше блудять, бо збиваються з дороги“. Це грізне мemento є пересторогою не лише для одиниці, але й для національних груп, для партій — коли хто хоче — для організацій, для всієї нації, для людства.

Отже — чин, продуманий і тверезо розцінений у своїх можливостях, однак молодечий і палкий, рішень на всяку героїку зриву, віра, тривка і вічна — це передумови всякого успіху, це питання, що їх ми хочемо заторкнути на сторінках журналу. Далі: майбутнє української держави буде залежне у великій мірі від молодого покоління. Тому ясний образ цієї держави — це безумовна конечність для студентства. Недобре приступати до будови хати, не знаючи її пляну. В нас, на жаль, ще й сьогодні буває, що вже в самому русі шукається пояснення героїзму. В русі до мети, яка щойно в зарисах. Героїзм — це шляхетна річ, — але коли вона піде намарно, найбільше трагічна. А трагікою будувати державу — це зовсім незвично. Бо тоді героїзм стає на услугах стихії, а не організованого, продуманого руху. І ще: замало мати образ будови, треба, щоб все діло було овіяне духом, щоб матерія була не ціллю, а засобом, не метою, а знаряддям, а допомогою на шляху до духових вартостей та їх реалізації. Християнська релігія, її двотисячний етос справедливості, рівності і вічності життя, мусить лягти в основу нашої підсвідомої, а ще більше свідомої картини характеру. Поеднання матеріяльних засобів на дорозі до мети з духовими цінностями — наша основна теза.

Яке ж тут значення студента? Яка ж роля студентської преси?

Студент є саме людиною, яка формується. Огірчені політичною та партійною боротьбою частини нашого старшого і „старшого“ покоління, яке, видно, невилі знайти спільної мови в грізний час, коли цю мову, в рямках своїх центральних органів, студентство вже рік тому знайшло, ми не можемо стати, ані їх підпірати, ані йти самотужки тим самим шляхом, по якому топтають вони, серед пилюги наклепів та

жаркого сонця амбіцій. Ми не можемо продовжувати нашого життя лише серед мандрів та погоні за Перу чи Чілі, якщо не хочемо знищити не себе, як одиниць, бо ми можемо ще прекрасно зберегти себе навіть серед пралісів чужих земель, але, якщо не хочемо відорватися від материка і затратити наші, все ж таки подекуди вартісні, сили і не сплатити довгу супроти батьківщини. Тому саме студент, як майбутній інтелегент, майбутній член цієї „касти“, яка сьогодні, на ділі, сповняє роль організатора та творця ідей, національних і соціальних, студент не може залишити свої зусилля стати людиною, справжньою, українською. Не критика, не зневіра, але діло оправдує нас перед народом. Діло молодих людей, які формують себе і свій світ.

Студентська преса: вона мусить виконувати роль побудника на цьому шляху впертого та послідовного зусилля. Вона мусить проповідувати новий етос студентських рядів, частини національної спільноти. Вона мусить відкрити свої сторінки голосам, які зуміють з'ясувати молоді ці високі ідеали та, що більше, пірвати їм на шляху до їх реалізації. І це не лише захопити її в хвилині напруги, в святковій обстановці, серед прапорів та промов, у хвилині великого зриву, ні — бо це буде вже запізно, тоді преса ця не матиме ніякого впливу на молодь університетських рядів. Вона, ця молодь, з „гарячими головами“ стане, щонайбільше, знаряддям в руках холодного та спекулятивного українського „здекасованого інтелегента“, чи партійного демагога, вона буде лише предметом в імперіялістичних задумах нової „еліти“, якщо піде сама навмання шляхами сліпої ідейності, бо не знатиме цих цілей в їх конкретному виді, що їх вона могла здобути колись своєю працею. Тоді буде запізно. Студентська преса мусить творити те пер цей етос боротьби опертої на повсякденному труді, на вічних вартостях християнського духа, на здорових основах нашої нації. Це друга наша підстава те за.

Хтось скаже: „Бомбастика слів. Великі завдання при малих можливостях. Фрази, які нікого не вдоволяють“. Гарзд, ми йому потакуємо. Ми з ним, коли йде про стан фактичний, замкнений сьогоднішнім днем. Але ми проти нього, коли поглянемо в майбутнє. Коли переглянемо наші можливості. І не тому, щоб ми вірили, що наш журнал, наприклад, зробить

якусь епохальну річ, ні, і не тому, щоб ми надіялися, що він появлятиметься роками, довгими, бо це було б смішне в щось подібне сьогодні вірити, і не тому, що ми задивлені в себе, не бачимо крім нас світа, це зовсім було б ідіотично, але тому, що ми знаємо, що слова правди та обнови не родяться одного дня. Що вони сіються тут і там. Днями, роками. І тому, що ми знаємо, що ця правда таки колись мусить бути реалізована. Не тому, щоб ми вірили сліпо в фатум, але тому, що ми віримо в нашу готовість її реалізувати. Не в чин сам по собі, але в чин завдяки нас. Можливості по нашому боці. Але студент не може стояти сам в цій боротьбі молодого покоління і всіх, серцем і духом молодих. В єдності з усіма прошарками нашого суспільства, хоча тільки еміграційної частини, наш шлях, шлях студентської молоді. Цьому питанню присвячуємо окреме місце. Але — замало поривати еміграційну частину нашого народу, до речі смішно малу, коли рівняти з цілістю, та ще й інколи сумнівної до цього вартости; на увазі мусимо мати батьківщину. Україну, як цілість. Це не порожні слова, не патріотична промова, це глибоке переконання, що саме на рідних землях може рішатися наша доля, як національної збірноти. Тут — ми тільки перед іспитом. Ми — новики. Ми мусимо знати, що і як треба вчитися до цього іспиту, який жде нас на землях батьківщини. Що і як — це саме конечність — слідити за духовими та соціяльними процесами національної збірноти, які мають місце не тому, що він накидає саме такі, а не інші форми, але тому, що — по-перше, народ так чи інакше змагається за свою окремішність життєвого процесу, а по-друге, що життя йде вперед, не знає застою, міняє форми. І саме зміна цих форм є суттєва в нашій батьківщині, а не серед емігрантських умовин. Зв'язок з краєм, вірний та не лжепатріотичний, зв'язок, який шукає там серця та розуму — це чергова наша теза.

Ми присвячуємо цьому питанню окреме місце, скромне, але щире; пройняте думкою про наші дома, землю, матерей і батьків, братів і сестер, які може живуть ще, а може впали, кров'ю зросивши землю.

Кров. Це не патетика. Це не шукання грімких слів. Це визнання, що вона, кров, є одною з основ нашого національ-

ного спільного життя, нашого національного організму. Дехто клав і може ще кладе її в основу своєї ідеології. Може це правильно, але не всяк-раз — тільки частинно. Є ще інші два первні, які нас еднають: земля і дух. Земля. Територія, Батьківщина. Там, де гроби, там де молоді ростуть дерева. Це теж єдність. Це теж основа. А над усім — дух. Наша історія, наше минуле, наше майбутнє, наше сучасне серед поневолення матеріяльного та свободи нашого духа. Дух — вічний, повсякчасний. Дух, основа віри наших предків, як дороговказ серед сірих днів нашого будня, упадку, зриву, розчарувань, знеохоти. Дух, що його блиск світить дві тисячі років з гори Голгофської, а з дня Воскресіння Правди, що його саме знову, як рік-річно, святкуємо в наших-ненаших храмах, дух, що його повнота, Тройця, принесла нову силу для знедоленої людини. І саме цей ДУХ - БОГ, не абстрактний, не невловимий, не філософсько - спекулятивний, але вічний, християнський. Бог правди, Бог любови, Бог справедливости каже нам вірити, що таки колись допливемо до наших портів, якщо вітрилами буде наш чин, кермою наша віра, а вітрами наше хотіння. Тоді таки допливемо до цих портів, що на батьківщини широких землях.

Володимир Кримський

ПОВНОВАРТІСНИЙ ЗРИВ

Мова не про той історичний зрив тисяча дев'яцот чотирнадцятого року, що створив соняшну мрію про „червону калину“; ані про той другий в сімнадцятого - вісімнадцятого років, коли це „червона калина“ стала реальною, золотою дійсністю на всьому українському просторі від Сяну по Кубань, від Чорної і Білої Тиси по Холмщину та Підляшшя; ані про цей третій спонтанний, ірраціональний зрив з тисяча дев'яцот сорок третього, коли українське юнацтво обох статей ступило на жертвенний, нерівний, кривавий шлях боротьби за природне право людини на своїй землі. Ми про найновіший релігійний зрив української академічної молоді, на шляху до впертої самовиховної праці відтворювання Божого образу та подоби у власному юному серці.

За взором євангельського юнака, який, з повним довір'ям учня до Вічного Вчителя, просив Його вияснити йому обов'язки перед Богом [Єв. Матея 19. (17—21), Мар. 10. (17—22), Лук. 18. (18—22)] засвідчуючи тим, може зовсім несвідомо, в якій великій мірі він переріс своїх ровесників, що були ганебними рабами своєї гордості і розпусти та йшли сліпо за голосами модних лжепророків. Молодий ідеаліст не оглядався на боки, не шукав „золотої середини“; для нього існував тільки один критерій — голос власної совісти, яка так часто є справжнім речником Божої волі, споконвічних плянів Провидіння, що їх неможна н як нехтувати, коли тим не хочемо навести, не лише на себе особисто, але й на весь нарід, гірких наслідків затрати дійсної суті та змислу життя.

Кристалізація релігійного світогляду українського студентства на захід від „залізної занавіси“ не є несподіваним, новим фактом. Цей релігійний зрив сягає своїми коренями ще до часу нашого побуту в Краю, до часу передишки між двома в'їнами. Стотисячний здвиг української молоді в святі „Українська Молодь Христові“ була найкращим доказом, що все же таки, не зважаючи на ті чи інші перепони, зовнішнього чи внутрішнього характеру, українська молодь є вірна Ідеї Христа. Молодь відчула в собі справжнє джерело сили та позбулася, частинно вже може тут і там закоріненого, почуття самотности, так питомого матеріялістам-недовіркам.

Молодь стала відчувати в собі справжні сили вічного життя. Свого особистого і життя українського народу. Від-

найшла змісл нашої історичної трагедії. Пізнавала, що метою нашого життя є не тільки воля і слава, не лише матеріальні добра земського життя, але також вічні правди, які лежать в основі всякого справжнього, вільного та героїчного життя. Молодь віднаходила шляхи до єдності з Богом, до містичної сполуки з Церквою.

Друга світова війна не знищила цих благородних зародків зриву нашої академічної молоді ані серед т.єї частини, яка залишилась на рідних землях, щоб героїчно нести важкий хрест на криваву Голгофту, за якою мусить прийти День Воскресіння, ані тих, що в нужді та серед важких матеріальних обставин скитаються по цілому світі. Маючи перед очима свою долю та приклад чужого середовища, наша академічна молодь віднаходить щораз то впевненіше свій власний, єдино-правильний шлях до своєї мети, до мети цілого народу.

Щасти, Боже!

Старше покоління мусить радіти, що має змогу передати свої ідеали в так надійні, молоді руки.

Ми є свідками нових воєнних приготувань, нових дипломатичних змагань, і з тривогою думаємо — чия буде перемога? Побідить правда — чи брехня, лад — чи хаос, етика — чи аморальність, вічне життя добра — чи погубність зла? Хто приверне величезні маси народів: люди з твердими принципами — чи люди компромісів? Компроміс це гра на коротку мету. Світ завойовують люди принципів.

Академічній молоді слід тому бажати, щоб вона держалася в справі релігійної обнови шляху принципів, а не компромісів. Мегалья айтейте! Знімайтеся високо — бажайте великих речей!

„Я дорога правди і життя“ — казав Христос. І наша сполука з Ним мусить бути не тільки ідейна, теоретична, містична, але й реальна. Саме цей останній постулат є вимогою праведного життя. Тому і українська молодь, зрвавшись до високого лету, не може опускати крил, але все і все підніматися вище і вище. Тільки в цей спосіб можна вдержати правильний зміст життя.

І ще: з природи речі невірні є кличі, що правда все там, де більшість. Правда там, де Христос. Там і вічне життя. Бо не все в спасіння, чого бажає більшість. Спасіння лиш одне — в Христовій вірі.

ВИСОКОШКІЛЬНА МОЛОДЬ І НАУКА

Користаючи з такої важливої події, як поява репрезентативного журналу української високошкільної молоді в Австрії, дозволимо собі з'ясувати коротко завдання цієї молоді при сучасних виняткових обставинах нашого життя. Це, здається, загально відомі речі, але при такій нагоді годиться їх пригадати, тим більше, що ця справа має для нашого народу незвичайно важливе значення.

Людина має вроджене бажання пізнати і зрозуміти дійсний стан всіх речей і проявів цілої природи, себто пізнати правду. Це нестримне бажання пізнати правду є одною із притаманних прикмет людини, які відрізняють її від тварини і є основною причиною розвитку її матеріальної і духової культури. Доцільне й налагодне пізнання правди є завданням науки, цього найціннішого витвору людського духа, найшляхетнішого вицвіту людської культури. Наука безупину досліджує цілий всесвіт і всі його прояви. Її теоретичні висліди використовуються, по змозі негайно, в практиці, щоб поліпшити життєві обставини. Для того всі народи стараються мати якнайбільше наукових установ, якнайбайливіше налагодити їх працю і якнайкраще уможливити їм сповняти їхні завдання. Розвиток науки є до деякої міри показником культури даного народу. І коли наш нарід перед другою світовою війною тішився належною пошаною і повагою серед культурних народів цілого світу, то завдячував це в великій мірі таким науковим установам, як Наукове Т-во ім. Т. Шевченка у Львові, Всеукраїнська Академія Наук у Києві, Вільний Університет у Празі, Українські Наукові Інститути в Берліні та Варшаві. Строго наукова праця тих наукових установ, які стояли на європейському рівні, давала наглядний доказ, що ми є старим культурним народом, якому вповні належить свобода культурного розвитку, своя держава.

Так було в минулому. Тепер, коли наш нарід переживає Велику Руїну, коли всі культурні надбання знищені, всі культурні установи зруйновані, а сам нарід не має спромоги вільно жити своїм власним життям, нам залишається тільки небагато ділянок культурного життя, якими ми можемо проявити невмирущість і життєздатність нашого народу. Це перш за все письменство, мистецтво, наука. І саме наука має для нас найбільшу вартість. У хвилині цілковитої руїни нашого національного життя ми повинні всіми силами змагати до здійснення заповіді Христа: „Шукайте правди, а вона освободить вас!“

А тимчасом...

Відомі події довели до цього, що майже всі наші визначніші культурні діячі, в тому числі й науковці, з усіх земель широкої України, покинули край і опинилися на чужині. Не заперечуючи великого значення для життя нашого народу цілої нашої культурної верхівки, ми дозволимо собі звернути увагу лише на одну її частину, а саме на науковців.

Завдяки, питомому нашому народові, організаційному хистові, ми, живучи серед справді жахливих, некультурних обставин, відтворили і наладнали на чужині найголовніші науки наукової установи: Наукове Т-во ім. Шевченка, Вільну Українську Академію Наук і Вільний Український Університет у Мюнхені, Технічно-Господарський Інститут у Регенсбурзі. В цих установах розвивається поважна наукова праця, яка може вже похвалитися значними успіхами; але ці осяги спираються здебільша на давних захованих матеріялах; нових наукових дослідів наші науковці переводити не можуть, бо — по-перше — мусять займатися ненауковою працею, щоб вижити себе та рідню так, що на властиву працю не стає їм часу, а по-друге — загал наших науковців не має спромоги користати з необхідних наукових засобів, як високошкільні книгозбірні, наукові робітні, тощо. Правда, є кілька щасливих винятків, однак тим не міняється справа: при дальших подібних обставинах українська вільна наука на чужині опиниться перед загибллю.

• Треба підкреслити тут два важливі моменти, які тісно в'яжуться з нашим становищем: поперше — в уселюдській культурі діє закон, що хто не йде вперед, той повертається назад. В наслідок цього наш нарід, не беручи належної участі в розвитку вселюдської культури, а науки зокрема, може стати одним із менше культурних, яким мало хто цікавиться і журиться, який в міжнародніх відносинах є лише предметом, а не повновартісним підметом. По-друге, — треба пам'ятати, що є одна ділянка науки, в якій нас ніхто як слід не заступить, це українознавство: наука про Україну, її землю, нарід, її минуле й сучасне. Правда, деякі чужинці теж цікавляться окремими питаннями українознавства, але справді всесторонні й основні досліди нашої Батьківщини і нашого Народу можуть виконати, як слід, тільки українські науковці, що і є їх святим обов'язком.

Треба тямити чей же, що в Советській Україні справжні українознавчі досліди неможливі. Кожну вільну думку там п'януть націоналізмом, а що це приводить в слід за собою нам уже відомо з численних жертв нашої науки. Багато свобідніше могли працювати наші науковці поза межами Советської України, поза межами батьківщини взагалі. Тепер ті науковці опинилися на чужині. Добро народу вимагає, щоб

вони далі безперервно займалися своїми дослідями та інформували весь світ про нашу батьківщину, її скарби, її цінності, про наш нарід і його минуле, про сучасні його потреби і змагання. Безумовною konieczністю є забезпечити нашим науковцям можливість дальшої праці; від цього залежить у великій мірі майбутнє нашого народу. Тому кидаємо грімкий клич: Рятуймо нашу вільну українську науку від загибуні! Це справа нелегка, ми свідомі цього, коли взяти до уваги, що всіх наших науковців є на чужині приблизно 350, з цього майже чвертина українознавців. Але — полишімо розв'язку цього питання майбутньому Комітетові Рятунку Української Науки, а самі звернемо увагу на ще одну дуже важливу справу.

Всі наші науковці на чужині — переважно старші віком. Знеможені літами і чужиною, її злиднями та недостатками, вони поволі відходять від нас там, де вже немає ні болю ні печалі, залишаючи за собою — порожнечу. Перед війною в комісіях і робітнях Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка та по семінарях нашого празького університету наші старші науковці гуртували довкола себе молодих і талановитих студентів, підготовляючи їх на своїх наступників. Тепер ми майже не маємо спромоги дбати про науковий доріст; і вирінає поважна небезпека, що наша наука загине з причини недостачі відповідних працівників. До цього ми не сміємо допустити.

Тут саме й основне завдання нашої високошкільної молоді. Кожен студент повинен і мусить здобути якнайбільше знання, пізнати методи наукової праці, здобути науковий ступінь, не на те, щоб мати право до свого прізвища дописувати зовсім злишне „д-р“, але на те, щоб при нагоді своєї праці набрати вправи в користуванні способами та засобами наукових дослідів, щоб під керівництвом свого професора стати науковим дослідником. Навіщо? запитає хтось. Адже ж науковці не мають тепер спромоги науково працювати. Так, це правда. Тепер — не мають вони спромоги, але наша нужда мусить колись скінчитися. Ми повернемося до вільного Краю і треба, щоб ми не поверталися з порожніми головами, але, щоб ми стали там негайно до культурної праці. Цього вимагає добро нашого народу.

Наша особиста користь із наших студій — це інша справа. Випадково може бути так, що ми користуватимемося і на чужині нашими знаннями, щоб запевнити собі та своїй родині життя, а коли ні, то кожна розумна та розсудна людина повинна старатися роздобути таке „практичне“ знання, потрібне для заробітку, пам'ятаючи, що чужинцям не треба наших науковців, але фізичної сили. Але це — чужинцям, а не нашому народові.

Наша високошкільна молодь повинна тямити теж про те, що з усіх науковців найбільше цінними для нашого народу є українознавці. Тому, хто лише може, повинен посвятитись цьому знанню. Такі студії можливі теж на чужині. З огляду на те, що всі наші наукові установи, з Академією Наук України включно, постійно обмінювалися своїми виданнями із всіма важнішими науковими установами в цілому світі, то на багатьох університетах є достатня спромога студіювати різні галузі українознавства; архіви Національної Бібліотеки в Відні і Ватикану мають цінні матеріали до нашої історії. Наші українознавці згуртовані в Науковому Т-ві ім. Т. Шевченка і Вільній Академії Наук, радо служать своєю порадою і поміччю.

Вільний український нарід потребуватиме багато умових робітників для всіх наших ділянок знання, робітників — совісно та ґрунтовно підготованих до своєї званевої праці. Заспокоїти цю потребу — завдання нашої високошкільної молоді.

Ми певні, що наша молодь як слід сповнить цей свій почесний обов'язок.

ВАСИЛЬ СОЛОНИНКА

ЗА ВИРАЗНЕ ІДЕЙНО-ПОЛІТИЧНЕ ОБЛИЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

Щораз то частіше зустрічаємо в пресі та в товариських розмовах голоси про потребу зміни дотеперішньої методики праці і напрямних у вихованні нашої студентської молоді. Дотеперішні способи підходу до студентських проблем, що спираються на краєвій традиції, мовляв, — не то, що не виправдуються у нових еміграційних обставинах, але вони, в своїй засаді, навіть шкідливі, бо зводять студентську молодь на манівці політичного життя, відривають її від книжки, від науки. Тому: геть від минулого, а з тим геть від політики! Ідеалом українського студентства, згідно з тими бажаннями, мусить стати: наука, фахове знання. Нам, тобто українському народові потрібні не „дилетанти“ маси, а широкі кадри „фахової інтелігенції“.

Не думаємо тут захищати краєвих метод і напрямних виховання нашої студентської молоді, або оспорювати потребу серйозного підходу до студій. Усі ми, мабуть, у тому згідні, що свій побут на еміграції український студент повинен використати на те, щоб здобути фахове знання і досвід, щоб поповнити і так уже нечисленні ряди нашої інтелігенції, які і так уже прорідились завдяки безпощадному та свідомому нищенню окупантів. Проте — хочу вказати на небезпеку спрощення студентської проблематики, на дилетантизм, саме у підході до питання ролі і завдання українського студента на емі-

рації. Пригляньмося, отже, докладніше тому, що звать зусиллям „відполітикувати“ українське студентське життя.

Наші так звані „демократичні круги“ закликають на сторінках своєї преси, покінчити виховувати молодь на традиції Крут, виносять, як гідний наслідувати, взір української молоді з-під большевицької дійсности з її „життєвим реалізмом“, що саме і виявляється у „нехиті до політики“, з одинокою при цьому життєвою метою: здобути фахову освіту, щоб згодом зайняти належне місце в одній з ділянок суспільного життя.

Такий підхід до проблеми — зовсім нас не дивує. Це тільки прямий висновок із демо-ліберального світогляду з його атомістичним розумінням народу й держави, як об'єднання поодиноких людей, механічно пов'язаних зі собою соціальних атомів. Ліберальна демократія плекає і розвиває еґоїзм громадян, поставивши в осередок особисте щастя окремої одиниці, вийнявши її з цілоти суспільно-державного життя. Звідси і є в нас це протиставлення еміґрації з її окремими вимогами й завданнями — батьківщині, а в „дальшому“ намагання звести студента і студентську проблематику до питання продукції фахових кадрів. Справа ясна: на місце студента-громадянина, має прийти студент-професіонал.

Який вплив залишить це на українському студентові тут на еміґрації?

Йде тут перш за все про молодих людей, „громадсько невироблених, світоглядом мало розвинених“, як їх характеристику подав на сторінках „Бюлетеня УСОІ“ ч. 3 (1948) один з їх представників. Духове вбожество, може і духовна депресія, нехиті до книжки — це все характеристичні симптоми молодого студента“.

Як цьому зарадити?

Чи втеча від політичного, від суспільного, національного життя не поглибить ще більше цієї кризи, яку переживає частина нашого студентства? Коли б всю увагу й енергію студентства спрямувати на особисте зусилля здобути знання, то в наслідку прийдеться підмітити, що зацікавлення студентським життям, студентською організацією, книжкою, наукою, не то що не зросло, але навпаки — змаліло. Правда, можна зустрітись із відповіддю, що студент може цікавитися високо-ідейними проблемами та студіями, коли б перед ним не виринули його особисті життєві справи, яким у краю не треба було присвячувати уваги, а які на еміґрації стають першорядними в свому значенні. Тому, про що ж може студент дбати, як не про особисте життя, його невеличкі приємности, радість... А там: погоня за матеріальними вартостями... Погоня без упину... Чи саме це може стати життєвою девізою українського студента?

Зовсім другого ми бачили його ще вчора. Зовсім іншим він залишився в краю. Якже іншим він записався в наші іс-

торії. Це студент громадянин, передовий борець за національно-культурне, економічне й політичне визволення народу. Таким бачимо його в добі Хмельницького, Мазепи; таким виступає він у часах Шевченка і Шашкевича, щоб знову через Адама Коцюка і геройський чин Крут стати виразником політичного світогляду, праці, боротьби українського народу. І чи не доводилося йому працювати вже в багато більше важких обставинах, як сьогодні на еміграції? Проте — попри матеріяльні труднощі і постійну загрозу втратити особисту волю, а навіть життя — український студент у краю знаходив час і сили студювати і жити громадсько-політичним життям. У нього не було дилеми — приватне і суспільне життя, як не було і не може бути двох понять: особистої та громадської моралі.

Чи може бути інакше?

„Життєвим призначенням людини на землі є жити суспільним життям“ (Тома з Аквіну). Життям своєї нації; стреміти до повноти державного організму. До свободи та можливостей повного росту своїх сил, Богом даних.

Чи зараз має це докорінно змінитися? Чи погасло вже в нас почуття відповідальності за долю народу? Бо досвід історії вчить, що саме доля народу в руках його членів, одиниць. Вони можуть своєю поставою скоротити, або продовжити, знищити або воскресити його життя. Чи безчисленні приклади з щоденного життя, тут на еміграції, не можуть нас впевнити, що „лише у власній державі може людина досягнути досконалості, дійти до повного розвитку особовости. Без держави вона стає нічим“ (Аристотель).

Звідси зробимо логічний висновок: не втеча у привату, чи групо-професійне життя, а жива громадська діяльність, діяльність політична, там, де покладено як слід основи теоретичного характеру, — мусять стати життєвою девізою українського студента на еміграції, у час тотального наступу ворога на українську націю, у час впертої з ним боротьби. Українська еміграція, а тим самим і зокрема, студентство, не може стояти осторонь цієї боротьби. Це злочин перед своєю спільнотою, перед своїми нащадками.

Політична діяльність вимагає впертої праці над самим собою; ясно, що здобути і поширити своє знання, загальне і фахове, є передумовою вартості людини. Необхідно озброїти себе, коли вирушається в бій. Ворожій системі треба протиставити власну завершену систему вартостей і ідей. Український студент лише тоді сповнить свою ролю, коли матиме виразне ідейно-політичне обличчя, чітко з'ясований шлях свого життя та принципів. Лише тоді — завершенням його зусиль буде перемога.

УКРАЇНЬСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ І ХРИСТІЯНСЬКИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ЕТОС

„Нація — це реалізація хотіння до буття нацією. Коли немає хотіння, виявленого в формі ідеї — нема нації. Але так само нема нації, коли це хотіння і ідея єсть, але воно не реалізується в матеріальних формах держави. Всі ж держави повстають із завойовання, тобто зі здійснення хотіння шляхом організованої боротьби*.

В. ЛИПІНСЬКИЙ*)

Українське молоде покоління, як носій визвольницької ідеї побудови й вдержання самостійної держави, стоїть в обличчі важливого завдання: реалізувати своє хотіння основно й річево, включаючи сюди всі осяги минулого і науку з національних невдач. Вивчати минуле й сучасне це ще далеко не все. „Інша річ: аналізувати, а інша річ: творити” (В. Липинський). Будівництво завтрашнього дня залежить у великій мірі від ступня, на якому ми пізнали минуле та сучасне не тільки нашого власного народу, але й нашого довкілля. Поєднати треба нашу національну питоменність із загальнолюдськими здобутками державницького життя. Пишемо ці рядки, щоб ми поєднували наше ірраціональне хотіння з раціональною спробою реалізації і шукали основного первня справедливого соціального ладу там, де він є справжній та грандіозний, а саме в двотисячній традиції християнського соціального етосу. Християнська ідея справедливості, братерства, рівності, християнське розуміння моралі та етики — ще живуть! Їх не зуміли й не зуміють знищити матеріалістичні реалізатори диктатур, як не зуміли цього зробити і римські імператори. Христова наука не може бути „релігією неділі”, вона кличе, зове, вона напорогає і дає напрямні в особистому й суспільному житті. Її глибокі корені вросли й у нашу національну психіку. Їх відсвіжити, скріпити, реалізувати в процесі соціального життя — завдання української держави, завдання молодого покоління.

В рамках цієї короткої статті збираємо думки, що торкаються основ християнського соціального етосу, які є підложжям для реальної розв'язки всіх соціальних проблем. Думки ці, — це немов впровадження до справжньої теми про соціальну політику християнства.

В осередку, отже, християнської думки стоїть людина, найвартісніший твір Бога, хоча б уже тим фактом, що вона створена на Його образ та подобу. Питоменними прикметами людини є її свобода й індивідуальність. Без свободи немислима людина. Диктатура, якого б роду вона не була, зрабувавши в людини свободу, робить її лише звіриною. Вона бажає позбавити людину ще її основну прикмету — відповідальність за свої діла. Без відповідальності немає мірила вчинків. Будучи в осередку соціального порядку, людина може бути лише метою, ніколи засобом, в політиці, соціальному, національному житті. Цю основну засаду мусить завжди мати на увазі молода людина — тим більше, що в нас, і не лише в нас, поширюється жалюгідне ставлення до людини, як до засобу в своїх задумах, нехтуючи її основною вартістю.

Індивідуальність — це друга важлива прикмета людини. Лише завдяки різним властивостям людини може існувати рівність, а не тотожність. Від одиниці веде шлях до збірності. Серед неї забезпечується людині права та обов'язки. Права на те, щоб мати змогу виконувати свої обов'язки. Між одиницею та суспільством — родина, вона була раніше, як суспільство, за нею в християнській науці велике значення — виховати дитину, майбутнє звено в громадському житті. Метою суспільства — забезпечити людині ріст, можливість досконалити себе, жити повновартісно. Людина мусить жити в суспільстві — це її призначення, це складова частина її природи.

При реалізації християнських постулатів соціального порядку, про що говоритимемо, треба мати на увазі такі три найважливіші преміси: 1. Побудова нового, справедливого суспільного ладу зумовлюється перш за все відновою самої людини. Держава є така, якою є людина. Бо вона її творить. „Який творець, таке й діло“ (Плятон).

2. Українське суспільство стоїть перед можливістю загибелі, якщо політичні групи не переможуть своїх особистих амбіцій та інтересів.

3. Щастя людини забезпечать не самі матеріальні засоби, але й духові, моральні, релігійні.

Основи католицького соціального етосу блискучо вложив Давсон. „Точно від сотні років, саме від Якова Бальмеса, католицизм не з'ясував своєї такої геніальної філософії історії. Саме тепер в „грізну годину“ він сказав своє слово“ (Демпф). Твір Давсона виріс з критики колективізму, соціалізму та консервативної католицької думки. Вихід із су-

часної соціальної неволі Давсон вбачає в християнському соціальному ладі; він мусить прийти, якщо не хочемо загинути. Є три важливі точки опору в християнському соціальному етосі: право природи, ідея християнства й „сила духа“. Християнство є душею західної цивілізації“. Воно єднало Європу, а ніколи расові, кровні чи господарські принципи. Воно й мусить об'єднати її ще раз в обличчі загрози з боку матеріалістичної диктатури, з боку „темних сил нашого сьогодні“. Треба відновити віру в Бога, віру в силу духа, в його меч, у християнські зв'язки людини з людиною, друг із другом.

Які ж шляхи ведуть нас до цих основ християнського соціального ладу, що повинні лягти в підложжя нашого державницького життя? Це — найперше — молитва. Це єднання людини з Богом, раціонального з іраціональним, носія ідеї з самою ідеєю. Сама ж молитва — це сьогодні не все. Сили зла цим не перемогли. Зло знайшло союзника в науці, що її не завжди використовувала християнська церква. Тому друга конечність — це оволодіти засобами науки. Бо хибно було би протиставити злу одну лише усмішку вищости, спираючись на вірі. Людина попала в сіті наукової аргументації. Наукою доказати, що зло — є зло, це друге завдання. Третє — це діло. Активна постава до життя. Боротьба за свої постуляти. Тут треба підкреслити такі важливі моменти: поперше — конечність про вод у. Його прикметою є неустрашимість та відвага нести всі наслідки свого чину. „Вести — це не шукати за інтерпретаціями та виясненнями, щоб опісля поступатися бажанню більшости, але вести, значить радше робити спробу спрямовувати думку людини згідно з християнським чином“ (Кріпс). Далі — конечна ще карність рядів борців. Що ми подумали би про вояків, які готуються до боротьби, але не знають порядку, ні карности, та не повинуються своїм зверхникам? Чи ми вірили би в їх перемогу? А чи ми самі не є таким військом? Чи не стоїмо в обличчі великих подій, великого бою?... По-третє — нам потрібні сильні, незрушимі принципи, спираючись на які можна було би розцінювати всі прояви життя. Такі основи — це християнська віра, католицька церква, Бог.

Яка ж мета цього зусилля?

Її характер — національний та загальнолюдський. Національний — побудова справедливої держави, держави, яка нетільки змінила би форму насильства в Україні, такій уже скривавленій, але яка принесла би людині-громадянинові волю і щастя. Загальнолюдський характер — поворот до християнської світової єдності. В спільному соціальному зусиллі — дорога до єдності всіх християн. Сьогодні однаковий злочин говорити „моя хата скраю“ й у національному, як і в загаль-

нолюдському змислі. Не лише одиниця не може стояти осторонь національного життя, якщо не хоче загинути в неволі, але також і нація не може залишатися байдужа до вселюдського процесу віднови, якщо не хоче бути рабом. Доба техніки не лише наблизилася до себе людей, але й об'єднала їх судьбу.

Такі основні прикмети християнського соціального етосу. На цьому — базується реальна можливість розв'язки цього питання, що її подають у різний спосіб, чи це християнський соціалізм, чи християнська демократія солідаризму, чи повоенні католицькі зусилля у Франції та Італії; всюди, однак, в основі лежать спільні прикмети християнського етосу соціальної справедливості. Клясовий етос кладе на перший плян клясу: справедливе для нього все, що для цієї кляси є корисне, а „експлуатацією“ все, що по характері не є з цієї кляси. Націоналістичний етос — кладе націю, не знаючи чогось другого, на перше місце: все, що для вибраної нації є добре, є zarazом справедливе. Християнство знає людину: все для її росту та забезпечення можливостей досягнути її мету. В поєднанні національного та християнського соціального етосів — шляхи нашого державницького чину.

В основу цих думок лягли тези, що їх проголосив, колись трагічно незрозумілий. Липинський:

Це — хотіння бути нацією, бути людиною, — це ідея.

Це матеріальні ресурси нашої боротьби: як, ким і чим будувати національно-соціально державу.

Це — конечність організованої боротьби. Не одинцем, не отарою, але шляхом продуманого чину.

Синтеза цього волюнтаристичного активізму, матеріальної реальності, ідейної цілеспрямованості — дасть у висліді українську державу. Хто ж має реалізувати ці постуляти, як не молодь? Молодь не слів, а чину, — не форми, а змісту, — не усобиць, а єдиного фронту, — не матеріалізму, а християнської ідеї; молодь не загумінку, а широких горизонтів, — молодь українська, що готова йти з національним серцем та тверезим розумом. Такий молоді — майбутнє. Коли ж ні — так сумління і честь будуть чисті.

А це ж основне.

---

*) В основу лягли думки більшої праці „Нація, Держава, Церква“. Важливіші джерела цієї статті: В. Липинський — „Листи до братів хліборобів“, Частина четверта. Carl Colombo — „Zum Neubau der Gesellschaft“ (Dicsoziale Botschaft von Papst Pius XII) Luzern 1945, S. 190. Ch. Dawson — „Gericht über die Volker“, Zürich 1945. S. 190. S. S. Cripps — „Christliche Demokratie“ Wien - Zürich - New York S. 110. J. Dobretsberger „Katholische Sozialpolitik am Scheideweg“ Graz-Wien, 1947. S. 160.

ІДЕАЛІЗМ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

Українську спільноту можемо формувати покищо лише поза українськими землями. На якунебудь модифікацію українського духового життя в його соціально-етичних основах на рідних землях ми під сучасну пору, з відомих причин, жодного впливу мати не можемо. Але й умовини емігрантського побуту, серед яких нам доводиться працювати, формуючи українську громадську мораль, незвичайно складні. Ми розсіяні по всій майже земській кулі, живемо серед різних народів, залежні так, чи інакше від того, чи іншого національного середовища. Закони окремих країн, традиція, звичаї, національна психіка — все це в'яже нас, спрямовує на деякі шляхи, примушує в такій, чи іншій мірі примінитися до чужо-національних обставин, суспільних явищ. Це деяка життєва необхідність, якщо не хочемо опинитися поза дужками зорганізованого людського життя.

І ось — кажучи відкрито та тверезо — ми вже опинилися, до деякої міри, поза цими дужками нормального життя. Ми перебуваємо серед таких обмежень, що тим практично нехтується всяке поняття про особисту волю людини. Саме тому ми повинні ще більше та ще завзятіше йти по єдино-правильному шляху нашої національної спільноти, якщо не хочемо пропасти без сліду. Треба повернутися до питомих нашому народові основ світогляду, життя, громадської організації. Якщо ми будемо внутрі сильні — нас не подолають зовнішні вороги. Коли ж ми заломимося самі — нас доб'ють.

Тому обов'язком молодого покоління є саме змагати до моральної обнови нашого суспільного життя, як передумови всякого успіху. Тільки ідея може нас обнови. Ідея — як духова, рушійна сила, що базується на космічному джерелі всякого буття. Це вічне джерело — це невмирущий Дух, Бог. Він творить світи в значенні цілих незмірно великих соняшних систем, як макрокосмос, він будить зі сну небуття і наші незглибимі світи людської душі — мікркосмос. З цього джерела випливають і ті цінності, на яких держиться державно-суспільне життя людей — добро, правда, любов. Тільки ті ідеї творять підвалини життя людської спільноти, які є незнищимі, вічні. Ці вічні ідеї лежать в основах багатьох суспільних систем, що їх творцями були кращі реформатори та творці духових цінностей. Про невмирущі ідеї Христа не доводиться тут говорити, бо вони відомі кожному християнинові. Справжній християнин, ідеаліст, не зражується тим, що цей християнський дух може інколи видаватися слабшим ніж жорстока зброя матеріалістів. У таких випадках ми будемо

пам'ятати про слова французького філософа-соціолога Жака Марітена, який в своєму творі „Суспільний лад і свобода“ каже: „Це вже лежить в природі річей, що дух являється слабим, коли ворожа йому людина несподівано виступає на життєву арену, краде йому його нагороду, і на творах, що їх створив дух вивішує прапори зла і насильства. Однак ті програні є тільки мнимі і неодна програна християнства була в дійсності прихованою, або лише згодом оціненою перемогою“.

Ми, українці, переживаємо теж свою програну. Видавалося б, що ми попали в безвихідне становище, зокрема емігранти-інтелектуалісти, зокрема молоде покоління, яке має перед собою ще етап вивчення та засвоєння життєвих кінцевих мудростей. Чи таке становище повинно нас знеохочувати до ідеалістичних основ світогляду нашої спільноти? Справжня людина не вагається дати зараз же на це питання рішучу відповідь. На висоту моральної ідеї програші життя не можуть мати вирішального значення. Терпіти — це скріплювати свою віру, своє глибоке переконання в єдиноправильності нашої ідеї. Ідеї, яка дужчає під ударами судьби. Чей же борці на рідних землях, які ведуть, не зважаючи на повну ізоляцію, без ніяких майже союзників, безупинну боротьбу, служать саме цій великій ідеї. Ідея любови батьківщини, ідея справедливого соціального ладу в своїй національній вільній державі каже їм продовжувати нерівну боротьбу і надіятися — всупереч усякій надії. Ми далі будемо безперервно скріпляти наші національні сили, спираючись на ці основи, які є питомі нашому характерові, перш за все на ідеалістичному сприйманні світу, відкидаючи всякий матеріалізм, у якій би це формі він не з'являвся і як не маскувався. Ми чей же віримо, що побіч домінуючого змагання до надмірного егоцентризму та, враз з цим, браку послідовного, постійного послуху загально-громадському авторитетові, у нашому національному характері є багато цінностей. Вони мають нам і допомогти стати державним, вільним народом, який займе в колі других націй належне місце.

Щоб вільно розвивати наші зусилля, стати кожному повновартісною національною одиницею, ми мусимо перш за все користуватися свободою та демократичним внутрішнім життям. Це вже від тисячки років ми вирішуємо наші найважливіші життєві питання на вічах. Тому так погано почували ми себе під час гітлерівського та большевицького режимів, які зморою-кошмаром лягали на наші народні маси. Під такими режимами ми, прямо, не можемо віддихати. Цієї внутрішньої радості, що її дає можливість вільно вирішувати справи нашої громади, ми ніяк не дозволяємо собі відібрати, бо це суперечить нашій основній вдачі. (На жаль, на нашому терені завелася в останній час звичка в громадській роботі,

саме цей принцип свободи думки та керування власними справами громади, як змога „основно“ нехтували, прикриваючись всякими вірними чи невірними „аргументами“ неукраїнського характеру. — Прим. Ред.)

Внутрішня свобода нашої збірноти є на те, щоб мати змогу рости та проявляти наші благородні національні питоменні риси, які можуть нас скріпити на нашому твердому еміграційному шляху. Оточені, до цього, часто-густо неприхильним чужинецьким елементом, ми, члени української суспільности, мусимо тим більше плекати, розуміти, відчувати це, що освячує найвище етичне піднесення — відчуття Божеського в людському житті і поза ним. Це глибоке розуміння цього Божеського первня було питоменне нашої національній громаді у найважчі часи її існування, серед найсумнішого лихоліття. Наша національна спільнота розвивалась і дужчала дякуючи цьому етично-релігійному світовідчуванню. Так було в княжих часах, так було і в часи великих національно-соціальних переворотів та революцій козаччини. Буря пристрастей кидала нашу національну спільноту часто в обійми засліплення, коли люди забували та нехтували чистим, ясним джерелом вічного життя. Пристрасти мас, вбивства, грабежі, знищення, вулькан темних сил народу... Але здоровий корінь народної етики завжди повертався з манівців засліплення на правильний шлях, шлях добра. Велике значення тут за такими постаттями, як Сковорода, Шевченко, другі. У Шевченка основою народної спільноти є ідея живого духа, який завжди тріюмує над всякою злобою світа та його тиранів. Живий дух родить правду, добро, любов. Без них — Шевченкові немислимий світ вільної, великої, нової сім'ї. Глибоке розуміння активної постави до життя — „борітеся поборете“, бо „за вами правда“, бо „вам Бог помагає“ — говорить про те, що лише в боротьбі за великі ідеали духа є правильний шлях життя. Не в пасивному признанні їх вищости, не рушившись ні кроку, щоб їх осягнути, але в змаганні — розв'язка цього питання. На другого українця ми мисумо глядіти, як на братню душу, що її Провидіння створило не на те, щоб ми її убивали, чи нехтували, але, як на одиницю, що з нею поруч маємо змагатися за вищий щабель моральної досконалости, за вільне життя. Тоді з дня на день більшатиме громада людей, які прагнуть відродження української спільноти на ідеалістичних основах. Найбільше активну ролю відіграти тут має — студентство. За ним героїчна традиція. Воно зродило Крути і боротьбу краю наших днів. Сьогодні для деякої частини, що закордоном, наступила деяка передишка. Студентство взялося до науки з думкою служити своєму народові по змозі, вірно та чесно. Молода людина, навіть коли їй прийдеться з тих, чи з других причин перервати студії, залишається вірна етичному

ідеалізові, почуванню, що найціннішим скарбом її власної душі та душі народу — є чиста ідея гідності людини, як носія невмирущих духових цінностей та частини нації. Гідність людини, гідність нації — ці ідеї реалізувати треба щоденно, на кожному кроці.

Українське студентство знає це і глибоко відчуває. Воно, українське студентство, буде авангардом у почесній службі ідеалам етичного добра, правди, любови, краси.

Українське студентство теж пам'ятає, що за мало в ідеї лише вірити; бо ідеї треба реалізувати! Слово — велика річ, але чин, що йде з ним у парі — ще більша!

О. ВАСИЛЬ МЕЛЬНИК

ІДЕОЛОГІЧНІ ОСНОВИ „ОБНОВА“

„Обнова“ — це студентське світоглядове товариство. Це правда, що в деяких умовах, ось хоч би тоді, коли в якомусь університетському осередку немає професійного товариства українських студентів, воно може тимчасово заступати і станові інтереси українського студентства. Але її професійну діяльність завжди треба вважати за виїняткове явище. Така діяльність незгідна ні з статутом товариства, ні з основними тенденціями його завдань. Бо „Обнова“ — це світоглядове товариство!

Ціллю товариства є плекати і поширювати ідеологію українського католицизму серед української високошкільної молоді. Ці слова взяті зі статуту. Вони ясні та безсумнівні. Ясні ж вони передусім у цьому відношенні, в якому між нашим громадянством по нинішній день панують тільки притьмарені погляди, а саме, що „Обнова“ самою метою свого існування наставлена на плекання та поширення ідеології українського католицизму. І то саме — католицизму!

Тим то ми не будемо загальниковими відповідями виминати проблему виразно-католицького характеру нашої організації. Не будемо цього робити не тільки тому, що воно незгідне з її статутом. Ми виразно підкреслюємо католицький характер нашого Товариства передусім тому, що ми глибоко переконані про потребу такого підкреслювання.

Бо в чому ж річ?

---

*) Статтю з незначними пропущеннями передруковуємо з журналу „Обнова“ ч. 5. 1948.

Річ у тому, що деякі наші доморослі кунктатори хотіли би на релігійному (і то передусім на релігійному!) відтинку нашого прилюдного життя створити ідеологічну саламаху. Ми ж — навпаки — свідомі того, що духовий, а передусім релігійний гермафродитизм це притаманність тих предтеч, що за ними гряде духовна сплощеність і релігійний індиферентизм.

Всяка національна спільнота стане сильною не тим, що під один національний знаменник збере всякі духові та суспільні спільноти та групи. Нація тим міцніша, чим могутніше та виразніше закреслені в ній ці духові та суспільні сили, що діють. І чим більше скристалізована, чим більше спрецизована в ній якась релігійна, світоглядова, громадська, чи суспільна група людей, тим більше активна та потенціальна сила струменить із цієї групи в спільний вияв національного життя.

Тому ми під ніяким оглядом не думаємо загальним виразом християнізму прикривати наші ясні, окреслені та виразно намічені католицькі завдання та ідеали. Не думаємо їх прикривати ще й тому, що ми є люди, для яких релігійна віра це найсвятіша річ. Якщо ж так, то цю нашу віру, яка є католицькою, ніяк не збираємося ховати під загальнохристиянський плащик. Бо під тим плащиком виводиться кількасот протестантських сект, які чей же є теж християнськими. Ми ж до всіх християнських віровизнань займаємо наскрізь толерантну поставу. З окремою, нелукавою любов'ю ставимося до наших братів, що належать до Української Православної Автокефальної Церкви. Враз із ними хочемо творити один фронт боротьби на смерть і життя за християнську духовість українського народу. Та в о д н о ч а с ніяк не думаємо поступатися з принципових позицій католицизму, що їх уважаємо за єдиноправильні і ніякими іншими вірами, доктринами та світоглядами незаступими. Події двох тисячоліть, а зокрема події останніх десятиліть — це проречисті докази на те, що єдина світова інституція, на яку ще можна покладати надію в сучасній боротьбі за найосновніші блага людини і людства — це к а т о л и ц ь к а ц е р к в а ! На цій саме, а не на інакшій скелі підносимо побудову нашого студентського католицького Товариства.

Але тут зразу ж треба відмітити, що в нашім Товаристві йде не про політичний католицизм. До нашого Товариства можуть пристати і пристають студенти з симпатіями до різних національних політичних партій. Якщо ці партії не є марксистівськими, якщо вони заложені на принципах християнського правопорядку, і засадничо непротивні католицькій ідеології, то приналежність студента до одної з них не є ніякою перешкодою до прийняття в члени нашого Товариства.

Бо наше Товариство є світоглядове, а не політичне, ані партійне. Ми ніяким робом не наставлені на те, щоб із нього творити якусь католицьку, чи то християнську партію. Католицизм нашого товариства це неполітичний католицизм. Це католицизм перш за все релігійний, а потім соціальний.

Що це значить?

Це значить, що член нашого товариства повинен бути передусім релігійною людиною. Він повинен бути людиною, для якої релігія це не тільки одна з багатьох творчих та вирішальних сил, але таки найвирішальніша та найважливіша творча сила життя... Заразом треба підкреслити, що ціллю нашого товариства — це „плекати та поширювати ідеологію українського католицизму“. Тим воно і не повинно і не сміє замкнутися у собі, обмежити себе до певних практик вузького релігійного й організаційного життя та й на цьому пристати. Христос бо приніс правду народові, масі. Але, щоб цю правду поширити в найдальші круги народу, Він підібрав собі малу групу людей, названих апостолами. Вони мали бути Його помічниками в ширенні правди. І Він витворив із них окреме елітарне, апостольське тіло, не з нехіті до маси, а навпаки — з любови до неї; з гарячого бажання, при співділанні цієї групи Своїх помічників, здобути її для Божого царства. Таким окремим елітарним, апостольським тілом Папа Пії XI хотів бачити — Католицьку Акцію. А Католицька Акція, згідно з його словами („Обсерваторе Романо“ 19. 6. 1926 р. ч. 139), то „церква, що діє в спільноті“. Наша студентська організація „Обнова“ це одна з клітин Католицької Акції. Тому вона теж має діяти в „спільноті“. Її діяльність має бути спрямована в студентську спільноту, в життя студентства, а також в суспільне життя взагалі. Вона не повинна „спасати“ самих тільки членів „Обнови“. Вона мусить бути насажена соціальним етосом справжнього християнізму. А справжній християнізм — це соціальний християнізм. Справжній християнин це той, що своє життя віддає за друзів своїх. Справжній християнин — це християнин суспільник.

...Тим то наш католицизм нетільки релігійний, але і соціальний католицизм. То значить, що він спрямований у соціальне життя тих спільнот і тих оточень, серед яких живемо. Він спрямований на студії соціальної проблематики наших днів. Він виставлений на розв'язку тих соціальних питань, що заїснували в сьогоднішньому житті окремих народів та всього людства. Він виразно зв'язаний з папськими енцикліками „Рерум новарум“ та „Квадрагезімо анно“. Він теж сподівається нової енцикліки про соціальні справи від теперішнього Папи Пія XII. І вже сьгодні покладає на неї великі надії, як на нову хартію прав християнської людини в безправ'ї нашого часу.

Між нами ще й під цей час живуть такі оборонці католицизму, що по взору римських senatorів з 390 року перед народженням Хр. найрадше вдягнули б на себе білі тоги та й з палицями в руках засіли би ринки життя. Галліїці, що ввігналися на ринок міста, зразу не знали чи це люди, чи подоби, (яка ж вірна алюзія до наших часів!). Один галлієць сівнув сенатора за бороду, щоб переконатися, хто це такий. Пошкодований, що його аж тепер заболіло, вдарив вояка по голові. А тоді галліїці кинулись на тих оборонців та всіх їх вирізали.

Гаслом плодючої праці св. Івана Боска було: Напасти і розторочити ворога його власною зброєю! Бо він знав, що проти модерної зброї годі боротися голими руками, луком чи старими манліхерами. Тому комедіантів поборював комедіантськими витівками, гру перемагав грою, на пресу йшов пресою, школу перевищав школою, освіту — освітою, слово — словом.

Тим то ми, католики, безбожність найстрашніших ворогів людства, які тільки будь-коли існували під сонцем, марксистів та комуністів, поборемо тільки нашою гарячою побожністю!

Їх безрелігійність переможемо тільки нашою власною глибокою релігійністю. Тільки глибоким релігійним етосом нашого католицизму.

Їх божевільні соціяльні експерименти — що згладили з лиця землі мільйони наших братів та сестер, переможемо тільки гарячим соціяльним етосом нашого християнського життя.

Глибокий релігійний та соціяльний етос має бути істотною притаманністю нашого світогляду, нашого католицизму, нашого життя. І саме тому гуртуємося в Товаристві „Обнова“, щоб цей релігійний та соціяльний етос в нашій студентській спільноті викресати і створити!

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА СССР — РСФСР — УССР

ВІД РЕДАКЦІЇ: З браку місця ми мусимо, на жаль, обмежитися лише невеличкою статтею про економічні питання українського та суміжного просторів. Тим не менше ми звертаємо увагу [студентських кіл на ці важливі проблеми, без яких, говорити про українську державність, це те саме, що говорити про найбільше нереальні речі. Не лише хотіння, але знання наших соціальних, економічних проблем, їх правильна розв'язка може дати нам в руки зброю, що буде допоміжною на дорозі до Мети.

Політичні кордони СРСР замикають велику господарську територію, в якій для повної господарської незалежності недостає тільки сировини тропікальної зони та неконтрольованого доступу до незамерзаючих вод океанів.

Основною корисною прикметою цієї господарської території є її тяглисть. Від'ємною — передусім те, що найбільше інтенсивно загосподарені, а тим самим найпродуктивніші її частини лежать не в географічному центрі СССР, а на його периферіях, не на російській етнографічній території, а на території союзних республік. Тому рентабельний розвиток господарської продукції СССР та її сумаричний ефект в'яжуться передусім із господарською територією національних республік. У якій пропорції — виказує порівняння хоч би величини площ СССР, РСФСР і УССР, хоч би основних елементів народної господарки: території, людности, продукції хлібного збіжжя, видобутку вугілля, залізної руди і нафти, як основних сирівців індустрії.

ТЕРИТОРІЯ:	загальна		загосподарена	
	площа	прц.	площа	прц.
СССР	21,340.000 ккм.	100	6.499,000 ккм.	30,4
РСФСР (і другі респ.)	20,611.000 „	96,7	5,900.000 „	28,6
УССР	729.000 „	3,3	599.000 „	82,1

Як бачимо, під оглядом господарської мобілізації території — УССР на багато випереджує СССР і РСФСР, які більше чим 2/3 своєї території залишають незагосподарованою, чим обмежують свої економічні можливості. Україна під цим оглядом стоїть на першому місці не лише в СССР, але й у цілій Європі.

НАСЕЛЕННЯ:	а) загальна кількість населення:	
	мільйонів	прц.
СССР	178,1	100
РСФСР	105,1	59,0
УССР	49,5	27,5
прочі респ.	23,5	13,5

б) густота населення на кв. км.	
СССР	6,0
РСФСР	6,7
УССР (етн.)	68,0
прочі республіки	22,0

Отже й основний фактор господарського життя — людина, в своїй абсолютній вартості, хоч дає перевагу ССРСР—РСФСР, але під оглядом можливостей активізувати продукційні засоби території УССР займає перше місце, прочі республіки друге, а щойно потім РСФСР.

ПРОДУКЦІЯ хлібного збіжжя.

а) пересічна річна продукція (в мільйонах центн.):

	пшениця	жито	разом	прц.
СССР	308	218	526	100
РСФСР і прочі респ.	199	139	338	64,5
УССР (етн.)	109	79	188	35,5

б) на голову населення припадає:

	хліб. збіжжя в центн.
СССР	3,
РСФСР	2,6
УССР	3,9

Основа сільсько-господарської продукції—хлібне збіжжя, дає перевагу Україні в ССРСР. З 15-ти кратно меншої території Україна дає 1/3 продукції хлібного збіжжя в ССРСР. Населення РСФСР забезпечене хлібним збіжжям пересічно 2,6 ц. Україна дає лишки можливі для експорту.

БАЗА ІНДУСТРІЇ:

а) Пересічна річна продукція кам'яного вугілля:

	тис. тон	прц.
СССР	127,900	100
РСФСР	50,400	39,9
УССР	77,500	61,1

б) пересічний річний видобуток залізної руди:

	тис. тон	прц.
СССР	27,917	100
РСФСР	10,717	39
УССР	17,200	61

в) пересічний річний видобуток нафти:

	тис. тон	прц.		тис. тон	прц.
СССР	28,200	100	Азерб. ССР	23,200	83
РСФСР	—	—	УССР	5,000	17

З нього наглядно бачимо, що база добуваних досі сировин для індустріалізації і механізації народного господарства ССРСР лежить перш за все в УССРСР і АССРСР.

Порівняння цих циферних даних послужить тезою для аналізу і вияснення цілого ряду явищ Союзу Советських Соціалістичних Республік, не лише господарського, але і внутрішньо-, як і зовнішньо-політичного характеру.

В міру спромоги ми повернемося ще до цих важливих питань.

Я. КРИВ'ЯК

СУЧАСНА ЕВРОПА й УКРАЇНСЬКЕ МАЙБУТНЄ

Дні глибоких розчарувань і зневіри, гарячкове шукання нових форм, приневолюють нас застановитися над причиною цього стану — зрозуміти та вглибитися в сучасне положення Європи і зробити впливаючі із цього стану висновки.

Щоб зрозуміти цей стан, нам треба повернутися назад — до історії, простудіювати всі пануючі колись в Європі сили, що видавалися колись непоборними. Щойно тоді ми зможемо зрозуміти, що являє собою сьогоднішня Європа, яке її становище в сьогоднішньому зміненому світі, чого ми мусимо домагатися від нашого європейського самопізнання і, врешті, як формувати українське майбутнє.

В наших роздумуваннях над цією проблемою призадумаймося коротко над такими питаннями, як: 1) історичне минуле, 2) Європа сьогодні, 3) можливості грядучих днів, 4) українське майбутнє.

1) ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ.

Європа була потугою лише в тому моменті, коли інші континенти не були ще як слід оформлені. Розвиток європейської культури, що дійшов тоді до вершин, приневолив Європу виступити далеко поза свої межі — на здобуття нових континентів.

В студіях над всесвітньою історією мусимо ствердити, що найбільшу роль в історії відіграла Європа, Китай та Індія. Чим даліше підемо назад у наших історичних студіях, тим ясніше побачимо, як дуже всі три світи подібні до себе. Бо скільки разів вони не стрічалися, стільки разів вони себе розуміли, бо кожним разом йшло про основне питання: існування людини.

Радикальні різниці між Європою та азійським світом прийшли щойно в останніх 4-ох століттях. Причиною тут —

універсальне знання й розвиток техніки, що дали Європі короткотривалу перевагу та панування над світом. Сьогодні точка тяготіння й переваги перенеслася далеко поза межі Європи на Америку та Азію.

Студіюючи європейську історію, не знайдемо мабуть кінця при вичислюванні всього, що дороге нашому серцю. Впрочім це сьогодні одинока дорога для зрозуміння того, що являє собою Європа.

Два основні поняття в історії Європи відіграли визначну роль, а саме: 1) воля і 2) знання.

Воля -- вона держала і держить європейців у неспокою, бо ми бажаємо волі, а при цьому бачимо, що її немає. Воля, це перемога над самоволею, вона здійснюється лише при співучасті всіх. Вона опирається на волю всіх інших, і тому політична воля не може бути вічна. Європейець у своїй волі шукав і шукає розчарувань, бо вони ведуть його до нового відродження.

Знання. Історія не може розвиватися без знання. Тому тільки в Європі маємо універсальну історію знання та історію філософії. Історія ще не досягнула свого кінця. Свідомість історичних перспектив, дійсності й можливостей історичної свідомості є основою європейської духовності і її розвитку. Воля прямує до знання. Саме Європі притаманна жадоба знання. Вона посвячена всім ділянкам. Знання робить людину вільною. Стремління Європи до волі, історії, джерел універсального знання — є рівнозначні із незавершеністю Європи, бо історія, воля, знання ніколи не досягнуть своєї цілі.

2) ЕВРОПА СЬОГОДНІ.

Положення Європи ще в останньому часі змінилося з нечуваною швидкістю. Самі відчуваємо, що Європа сьогодні дуже мала. Простори, що колись були колоніями Європи — сьогодні її володарями. Америка і Росія претендують сьогодні на володарів світа. Постійний приріст їхніх просторів роблять Європу щораз меншою.

Яке становище Америки й Росії до Європи? Обі потуги заселені європейцями. Однак тут основна різниця. Росія задержала єдність свого європейського й азійського простору. Америка, хоч і замешкана європейцями, політично відокремилася. Росія простором близька — душею далека, Америка навпаки.

Європа сьогодні своїм положенням між молотом та ковалом. Воно проявляється в безсиллі, загальному змученні, а це може бути причиною цілковитого заломання. Відчувається занепад християнства, втрата віри, а в парі з тим, браку сили ставити опір всім перешкодам.

Підсумовуючи духовий, матеріальний і політичний потенціал Європи, можна сьогодні говорити про занепад Західної Європи. Безсила, розбита, ставлячи сама собі питання, на які немає відповіді — стоїть Європа сьогодні перед світом.

Можна ставити собі запит, чи це стан занепаду, чи лише криза, що повинна, у висліді, привести до нового відродження Європи.

3) МОЖЛИВОСТІ ГРЯДУЧИХ ДНІВ.

Перед захмареними горизонтами європейського завтра кожний з нас повинен здавати собі справу де він є і чого бажає.

В цілій минувшині Європи криється таємниця і вміння зрозуміти теперішнє положення. Там криється також дорога до творення нових форм. Можемо твердити, що вся дотеперішня історія замикається. Умовини життя до такої міри змінилися, що історія набирає зовсім іншого характеру. Кожний нарід мусить сьогодні йти в парі з розвитком техніки, або загинути.

Грядучі дні мусять йти по лінії впорядкованости й нового оформлення політики й господарства. Насилля й терор — такі притаманні нашій добі, доведуть у результаті до знищення. Європа мусить змагати до нового світового порядку, що повинен опиратися на волі людини та спільній співпраці людства. Небезпека війни, що з кожним днем більше заглядає нам у вічі, домагається настирливо створити новий порядок, що виключав би війну не лише тепер, але й на довгий час, якщо не назавжди.

Перед нами дві можливості: світова імперія, або новий світовий порядок. Світова імперія — це світовий мир, здобутий насильно однією із світових потуг. Світовий порядок — це спільне об'єднання усіх без насильства, зумовлене спільною співпрацею. Змисл цього порядку — це загальне підпорядкування спільним законам, забезпечення прав меншин, єдність проти насильства одиниць, бо кожне насильство веде до диктатури.

Можливість осягнення світового порядку спирається на солідарності й любові всіх до всього. Якщо європейський ідеал стане ідеалом людства, новий світовий порядок стане дійсністю.

Сьогодні чуємо такі слова: Європа, це музей! — бо чи ж не живемо в романтичному захопленні до минулого, до цього, що створила Європа колись. Європа. Європа сьогодні — це світ спогадів, які одночасно є скарбом людства. Та чи цей пієтизм до минулого не є світом величі?

На цьому місці треба торкнутися ще питання християнської релігії. Вона саме була іскрою при розвитку модерного

знання. Без релігії йдемо на манівці. Ясно, що потрібна деяка метаморфоза християнської релігії, деяке зрозуміння сучасних вимог людини. Ця переміна мусить іти з первопричин віри, бути наскрізь органічна. Так само, як перед нами ніколи не стоїть завершена людина, лише її менше, чи більше зусилля завершити себе. Також і християнська віра мусить допомагати людині в цьому її рості. Світ може докотитися до не знати якої руїни, але Бог буде вічний.

4. УКРАЇНСЬКЕ МАЙБУТНЄ

З цього, що ми сказали, бачимо, що для нових форм треба пізнати минуле, щоб мати спромогу з'ясувати собі можливості budouчого. Минуле мусить бути дороговказом для творення майбутнього.

Європа, дійшовши до своїх вершин розвитку, вийшла на підбій світу. Вона його здобула, але затратила себе. Чи не можна до деякої міри вловити подібного явища також в історії України? Історія княжої України кладе нам перед очі не одне подібне. Тут і криється велика тайна української державности. Існування нашої держави можливе мабуть тільки тоді, коли повернемося до цього духа нашої древньої доби, голи викрешемо в собі силу волі та чин, як русичі, що загороджували червоними цитами поля.

Зрозуміти основи нашої сили треба тепер, коли знову надходять рішачючі події. Який стан заіснує на Сході Європи? Такий, як ми його хочемо, чи такий, як його схочуть нові здобичники? Щоб відповісти на це питання, треба бути готовим, треба бути сильним духом і розумом, треба готуватися до чину.

Хто знає, чи майбутнє української держави не лежить у тісній співпраці з народами Сходу Європи, які зацікавлені в рівновазі сил, у своїй справжній волі, непідробленій і не фальшованій? Хто знає, чи саме єдність Європи, єдність старого світу, що має за собою вікову традицію, не додасть нам сили та віри в майбутнє. Українську державу неможна будувати сьогодні відірвано від других народів. Нам не байдужі їх внутрішні справи, ідеї, які їх проникають, думки, що їх одушевляють. Сильні своєю вірою, хотінням, сильні рішучістю йти до мети, ми глядімо пильно на наше довкілля. На Європу.

Але ніколи не можемо забути, що українцями й європейцями будемо тоді, коли будемо перш за все людьми. Свідомі свого великого призначення, свідомі своєї цілі, свідомі існування Бога та його відвічних законів.

---

*) З нагоди появи К. Яспер — „Сучасна Європа“ (Europe der Gegenwart) Відень 1947.

ОРГАНІЗАЦІЯ КРАЄВОГО СТУДЕНТСЬКОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА НА АВСТРІЮ

Терен Австрії зо своїм специфічним високошкільним положенням створює сприятливі умовини для діяльності студентської краєвої організації. Будучи більше чи менше відтятим від світа, а спеціально від німецького терену, де скупчилися майже всі українські інституції - централі, в тому числі й студентська, — наше студентство на терені Австрії було залишене на власну ініціативу й мусіло самостійно приступити до організаційного оформлення свого життя. Організація, яка охоплює приблизно 700 українських студентів, розміщених по чотирьох високошкільних осередках, дає змогу розгортати всебічну студентську працю тоді, коли один студійний осередок не може всеціло та самостійно провадити розгалуженої студентської діяльності.

А що були труднощі в реалізації цього організму, майже самозрозуміло. На це склалися не лише чисто станові — студентські причини, але в першу міру ті, що переслідують цілість зорганізованого українського життя, яких оминати не змогло також студентство в Австрії.

В цій короткій статті хочемо заподати хронологічний розвиток праці при творенні краєвого студентського представництва та zarazом згадати про його форму, ціль та завдання.

На терені Австрії студентське життя в своєму новому періоді почало організуватися зараз після капітуляції Німеччини.

Ще літом 1945 року на терені Інсбруку повстала краєва студентська організація: Українське Студентське Об'єднання (УСОА), яка тоді охоплювала всіх студентів французької та американської зони. Відень і Грац, які в той час були ще під советською окупаційною владою, не могли проявляти ніякої діяльності. Щойно пізніше, коли адміністрація Стирії перейшла до рук англійців, УСТ „Січ“ відновило свою діяльність. Але через комунікаційні та інші труднощі студентський Грац не приступив до УСОА. Вершком осягів УСОА був I Конгрес Українського Студентства в Австрії, що відбувся 22—23. 9. 1945 в Інсбруці. Після піврічної своєї діяльності УСОА перестало діяти. Двигуном цього першого періоду студентської краєвої організації був д-р Володимир Білинський. Після об'єднання двох студентських Централь, коли студентство в своїй верхівці дало приклад згоди та співпраці, побудований на ши-

рокій платформі, знову можна було думати про краєву студентську організацію на терені Австрії.

На двох підготовчих конференціях, в яких взяли участь представники чотирьох високошкільних осередків, намічено форму, окреслено ціль і завдання та вибрано провід студентського Представництва. Дня 14 вересня 1947 відбулася в Зальцбурзі установча конференція, на яку прибули делегати із чотирьох студентських осередків Австрії. Тоді видано комунікат, в якому повідомлялося про створення Представництва Українських Студентських Товариств в Австрії (ПУСТА). Маючи на увазі „автономію“ кожного зокрема студентського товариства та брак відповідного адміністративного апарату, як також ідучи назустріч інтенціям ЦЕСУС-у, щоб не творити багатостепенности, покликано до життя не окрему студентську організацію, лише Представництво, що мало би бути посереднім зеном між Централєю та поодинокими студентськими товариствами на терені Австрії. Як говорилося в „Комунікаті“ – Представництво даватиме студентським товариствам університетських осередків Австрії напрямні праці, координуватиме її, та буде репрезентувати і заступати українське студентство внутрі і назовні у всіх студійних і станових справах, у тісному зв'язку й співпраці з Центральним Союзом Українського Студентства.

В склад Проводу ПУСТА входили: голова Представництва та представники від кожного студентського т-ва, які разом обіймали окремі референтури. Особливу увагу звернено на потребу студентського журналу, в якому мали б співпрацювати студенти з цілої Австрії. До цього часу Інсбрук та Грац видавали окремо свої журнали та бюлетені, які, однак, з браку відповідних сил та матеріальних спроможностей перестали виходити. Ця справа стала ще й тому важною, бо українське студентство в Австрії хотіло висказати свої погляди щодо праці над підготовкою до „Студентського Ідеологічного Конгресу“.

На черговій конференції ПУСТА, яка відбулася в Інсбруці, Провід Представництва поінформував УЦДОА та КоДУС про свою діяльність та намітив плян співпраці й співвідношення між цими краєвими українськими установами.

На спеціальній нараді в Граці устійнеко Правильник Представництва та намічено плян праці кожної референтури на черговий період. При кінці 1947 року З'їзд представників студентських товариств у Зальцбурзі застановлявся над пресою о ділянкою та конкретніше окреслив її форму та зміст. Також при тій нагоді проведено спільну нараду з командантом

Українського Пласту та запроєктовано тісну співпрацю між цими двома організаціями.

Маркантнішою датою в житті ПУСТА — це 29 лютого по 2 березня 1948, коли крім делегатів поодиноких студентських товариств в нараді взяли участь також чільні студентські діячі. Завданням цієї конференції було поправити Правильник Представництва, надаючи йому більше життєве та практичне оформлення, поінформувати студентство про підготовку, яку веде Централь в справі „Студентського Ідеологічного Конгресу“, зреформувати організаційну схему ПУСТА, та вибрати новий Провід краввого Представництва.

На підставі вже нового Правильника, провідний та виконний орган ПУСТА складається з голови Представництва, який є zarazом представником ЦЕСУС-у на Австрію, та трьох голів комісій, а саме: міжнародних зв'язків, пресової та допомогової. Вибір нового проводу відбувся на коаліційній плятх формі, маючи на увазі добрі осяги, які здобув Центральний Союз Українського Студентства, практикуючи цю систему.

І тому цілком сміло можемо сказати, що те, що наступило в Централі 30. червня 1947 року — сталося на нашому терені вісім місяців пізніше. Порозуміння, яке заіснувало між студентством на терені Австрії дав нам запоруку, що праця в ПУСТА піде тепер успішно вперед.

Поминаючи всі інші другорядні справи, які зреалізувало наше Кравве Представництво, здобуто найбільший осяг у моральній площині, бо зближено студентів різних поглядів і знайдено серед них спільну мову. Цим кроком наше молоде покоління ще раз дало доказ своєї зрілості, яке може послужити прикладом для нашого старшого громадянства.

ЄДНІСТЬ ЗУСИЛЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

І. ГОЛОВІНСЬКИЙ

СУМ І СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ

Практика виказала, що найбільші осяги в процесі громадської праці здобуває така організація, в якій завдання розподілено відповідно до сил та індивідуального рівня поодиноких членів. Коли розглядатимемо під цим аспектом організацію СУМ, мусимо тоді взяти під увагу та визначити місце в ній для студентської молоді. Самозрозуміло, що становище студентів до СУМ-у не може бути пасивне: студенти повинні займати в цій організації належне їм місце, хочби задля їх обширної освіти та знання в порівнянні до іншої молоді. На жаль треба сказати, що невеликий лише відсоток студіюючої молоді активно працює в рядах СУМ-у. Більшість з них — це лише пасивні споглядачі.

Визначивши отже місце академічній молоді в рядах СУМ-у, ми мусимо звернути увагу на завдання, які повинно виконувати при цьому студентство.

Приглядаючись до наших еміграційних обставин, завважуємо, що майже до всіх наших організацій та товариств, на всіх відтинках суспільно-громадської праці, починає щораз то більше втискатися психоза дефензиви, а навіть розгубленості. Явище це настільки зрозуміле, що, в обличчі нової небезпеки, одиниці слабші духом починають тратити ґрунт під ногами. На цю саму небезпеку наражена й організація СУМ. І саме тут завданням студентства повинно бути: зорганізувати молодь і переорганізувати її до майбутньої офензиви. Це завдання технічного порядку.

Розцінювати нашу справу лише з точки організації наших матеріальних сил — крайньо хибно. Ворог нам загрозливий не лише як збройна сила, він більше небезпечний як носій універсальної ідеї. З хвилиною бо, коли комунізм став ідеологією, яка визначає свої границі на межах світу, він став ворогом кожної свободоловної людини. Тому перед студентством стоїть велике завдання: знайти чи скріпити

духову базу для молодого покоління. Знайти опірний пункт для дальшої боротьби. Зробити це може студентська молодь лише в спільному зусиллі з всією українською молоддю. З молоддю всіх прошарків.

Є сьогодні серед студентства такі, які, поглянувши на Європу, шукають у нових її напрямках своєї сили, не збагнувши ще як слід, в чому суть цього духового носія. Вони намагаються примінити українську психіку до ментальности Заходу. Це може мати свої добрі та злі сторінки. Злом може бути саме те, що повернувши зір на Захід, можна стратити з очей рідний край. А питомим для нашої молоді може бути перш за все світогляд, що спирається на українських первнях. Ясно, тут треба шукати в західних думках цього, що вічне, цього, що не проминає, і що визначувало і визначає по сьогодні вартість духової Європи. Для української молоді може бути питомим лише світогляд, який розвинув високо почуття людської гідности, почуття окремішности, індивідуальности. Світогляд, який визначає вічність Абсолюта, вічність ідей, які лягли в основи нашої національної психіки.

Студентська молодь мусить шукати цих вічних основ своєї духовости, скріпляти їх, розвивати та вціплювати в молодь других прошарків. СУМ дає прекрасні можливості співпраці для нашої молоді. Він відкриває дороги для взаємозрозуміння, для спільного росту, для єдности молодих сил українського народу.

Студентська молодь не може забути, що на ній не лише почесьт бути майбутніми людьми ширших горизонтів, але що на ній тяжить, в слід за цим, великий обов'язок: шукати доріг до єдности українського народу.

ГІМНАЗІЙНА МОЛОДЬ — ПОПОВНЕННЯ СТУДЕНТСТВА

(Інтерв'ю з директором гімназії проф. П. Баб'яком)

Питання гімназійної молоді — особливо важливе. Тут іде чей же про майбутнє поповнення наших рядів. Ці самі учні, які сьогодні ще в баракових клясах, завтра засядуть в старих мурах університетів. З вузького таборового життя — юнак вийде в широке студентське життя. Чим він живе сьогодні? Які його думки? Які недостачі? Щоб, хоч частинно, наблизитися до цієї проблеми, ми звернулися до проф. П. Баб'яка, директора гімназії в Зальцбурзі, з питаннями, на які й одержали відповіді:

Питання: Які труднощі в сьогочасному навчанні, заслуговують, Пане Директоре, перш за все на Вашу увагу?

Відповідь: З важливіших недостач в нашій праці — треба назвати перш за все такі:

а) Недостача підручників і навчального приладдя.

б) Еміграційна гарячка. Непевність побуту не дає можливостей розвинути правильну науку.

в) Таборові відносини прожитку та науки. Щораз то гірше матеріальне становище емігрантів. Недоживлення учнів.

г) Шкідливі політичні впливи ззовні. Політичні чинники вимагають від молоді цього, що вона ще дати не повинна, а інколи не може. Приналежність молоді до політичних партій чи організацій — крайно шкідливе явище.

г) Наша суспільність замало цікавиться школою. Інколи — навіть її легковажить. Мовляв — навіщо вчитися?...

Все ж таки треба відмітити, що рівень навчання нашої гімназії доволі високий. Це в першій мірі треба завдячувати працьовитості та однозгідності вчительського збору.

Питання: Яка є фахова підготовка до високошкільних студій?

Відповідь: В своєму навчанні ми спираємося на програмі австрійських реальних гімназій і їх виконуємо. Зрозуміло, що окремо кладемо натиск на українознавство, як також на виховання учня — громадянина. Всі учні, які покінчили нашу гімназію та склали іспит зрілості і вписались на університет, роблять задовільні поступи. Було лише декілька винятків з матурального курсу у шкільному році 1946-47.

Питання: Чи побажана є співпраця студентської організації і гімназійної молоді?

Відповідь: Співпраця така була б побажана, але виключно на платформі науково-виховній, як змога подальше від політики. Але чи це можна буде перевести в практику?

Ми кладемо це під розвагу нашим читачам і сподіємося відгуку на цю тему. Яка співпраця? На якій площині? Ждемо відгуку, а в студентських товариствах — практичної розв'язки. Чим скоріше, тим краще.

РО-СЕН.

ПЛАСТ У МАНДРІВЦІ ДО ВЕЛИКОЇ МЕТИ

Велику виховну роль пласту для нашої лолоді — оцінило вже давно наше студентство. На терені Австрії з рамени Представництва Українських Студентських Товариств зроблено уже давніше відповідні кроки, з метою наблизити ці дві організації молоді, створити спільний фронт молодого українця, який вперто прямує до своєї мети, яка ніколи не може затертися перед нашими очима. Тому ми з увагою прослухали доклади Пластового Конгресу, який відбувся в днях 26—29. березня ц. р. в Ашафенбурзі, в американській зоні Німеччини. Конгрес проходив під гаслом: „У дальшу мандрівку до Великої Мети“. З докладів, які мали місце, хочемо звернути увагу на декілька, які особливо віддавали духа Конгресу та молодого покоління.

Д-р Вол. Янів, довголітній студентський діяч Львова, Предсідник Всестудентського Конгресу з місяця червня минулого року, говорив про ідейні заложення молодого покоління, що гуртується в Пласті, в своєму докладі „До Великої Мети“. Успішна реалізація визвольної концепції — говорив він — залежить від української людини, а бій за неї мусить іти по лінії накреслення образу виховного ідеалу. Ідеал цей має спиратися на основи нашої традиції, гармонійно доповненої, самозрозуміло, вимогами часу. Основною традиційною рисою українського світогляду є ідеалізм; цей постулат, що все проявляється в готовості до жертв, до жертви життя включно, що тепер є основною теж передумовою до реалізації нашого національного ідеалу.

Дигресія, що її тут зробив прелегент, торкалася різниць в інтерпретації ідеалізму „батьками“ і „дітьми“, проблеми доцільності жертви, питання капіталізації жертви в політичному житті. Аналіза минулого стверджує, що саме ідеалізм є основою світогляду української молоді й твердження, що він зійшов сьогодні на манівці, позбавлені доказів.

Великою хибою української людини — в надто розвинений індивідуалізм. Він перемінився в нашій дійсності в загрозливу та небезпечну нетолерантність, в брак пошани чужої гідності, власної думки, що вкінці руйнує всякі передумови для внутрішньо-національного миру. Виховання толерантного

громадянина, який zarazом стоїть вірно при своїх поглядах, мусить спиратися на моментах загальнонаціональних, патріотичних, а в ніякому випадку на програмі та кличах одної партії. Це треба мати перш за все на увазі виховуючи молодь. Погляди, що їх накидають політичні партії, обмежують розвиток молодечого організму - інтелекту, спиняють процес самостійного думання, політичного індивідуального вироблення, не мають також переважно тривалого характеру, і ведуть, опісля, до розчарувань. Толерантність ця мусить проявлятися і на внутрішньо-політичному відтинку, і на зовнішньому. Запевнити основні права людини, її волю — це безумовна konieczність на шляху до свободи народу.

Змагання за нову українську людину, ведуть на шлях великих синтез традиції і поступу, вимагають сполуки чужого і національного, власного й універсального, розуму, волі, почувань. Власної гордості і пошани чужої гідности, авторитету і сили. Юрій і Софія — це символи нашої мети.

Цікавою доповіддю, яка торкалася не лише виховання молоді в пласті, але також що може відповідати деяким постулатам виховання студентської молоді — була доповідь Яр. Гладкого, який говорив про індивідуалізм, що містить у собі три постулати:

1. konieczність захувати індивідуальний принцип у вихованні,
2. зусилля виховувати індивідуальності,
3. вміння підпорядкувати індивідуальні інтереси — національним. Прелеґент торкнувся теж питання елітарности — яка в пласті не має ані релігійного, ані соціального, а тим менш і політичного характеру. Елітарність пласту лежить в його заложеннях, в методах виховання повновартісної одиниці, провідної людини.

Д-р Юрій Старосольський говорив про духовий виряд пластуна -- в мандрівці до нових земель, до Великої, перш за все, Мети. Сюди зачислюється передусім — непохитний характер, що спирається на ідеалізм, оптимізм; вірі в добро й красу, альтруїзм, патріотизм. Далі — пластова присяга і пластовий закон. Все і всюди, в кожних життєвих умовах, мірилом вартости людини буде його погляд і світогляд, діла і стиль життя.

Конгрес пластової молоді тісно в'яжеться із зусиллям молодого покоління взагалі, по періоді організаційного характеру, знайти та поглибити ідеологічні питання. І так у травні відбудеться Студентський Ідеологічний Конгрес в Мюнхені, а в Австрії плянується теж Конгрес Української Молоді за ініціативою СУМ-у.

Треба надіятися, що всі ці зусилля молодого покоління не підуть на марне: що викується монолітність, з усією многогранністю, світогляду людини-українця, який прямує до Великої Мети.

АПОСТОЛЬСЬКИЙ НУНЦІЙ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ В ЛЮВЕНІ

Багато студентів, що прочитають цей допис з Бельгії, здригнуться. На само слово „Бельгія — Лювен“, приходиться на думку студентське життя в дійсному розумінні того слова; молодим українцям воно так часто чуже... Старинний університет, бібліотека, студентські корпорації, університетські церемонії. Насувається зараз група українських студентів у Лювені. В очах студентське життя, де немає жорстокої боротьби за існування, непевності за завтра, журби за оплату студій, купно підручників, студійного матеріалу. Думаючи про Бельгію, український студент представляє собі ідеальний стан праці над формацією духа у всіх її найбільше позитивних видах.

В широких українських кругах справа студій студентів-стипендістів у Бельгії немає сильного розголосу. Загаломі невідомі такі прізвища, як професори Ноблес і Лямбен, духовники Дімон, Журден, з українців інж. Кішка. Прізвища, які не потребують розголосу. Тут ішла праця. Від 1931-го р. студіюють в Лювені стало українські стипендісти. У щойно в минулому році, коли проголошено конкурс для 50 (!) кандидатів на виїзд до Бельгії, справа стала голосна. Терен Бельгії відчинив вікно у світ. І сьогодні багато студентів у Німеччині чи Австрії вивчають завзято французьку мову і інтенсивно готуються до наступного конкурсу. Вони хочуть до Лювену!

Виконано в Бельгії багато. Так багато, що прямо не віриться. Створено комітет, що стягає фонди на повне удержання для більше чим 50 студентів. Наладнано зв'язки із св. Столицею, із католицькими кругами в Бельгії, із бельгійською аристократією, із впливовими чинниками. Виїдено місця і піддержку з боку університету. Одержано від міністерства дозвіл на переїзд цілими групами до Бельгії. Осягнено повні права бельгійських громадян для новоприбулих.

Існує в Лювені Студентський Дім. Він коштував зусилля. Не лиш комітету, але й студентів. Тут помешкання, навчальня, клуб, бібліотека. Українці горді з свого дому! Мешканці — це самі студенти. Майже на кожному факультеті є українці, Заразом із вишколом у фаховій ділянці, не забувають і за загальний інтелектуальний рівень. Не забувають і за фізичне виховання. Наші студенти хочуть бути тугі. Духом і тілом!

Тут почуєте різні мови. Крім української — французька, англійська, німецька, флямандська, італійська, польська, чесь-

ка. Мови треба вивчити якнайкраще. Це капітал на життєву мандрівку.

Дня 11. квітня ц. р. відбулося у Лювені велике свято. Студенти вітали високих гостей. Були приявні Апостольський Нунцій Ексц. Ченто, Ексц. Преосв. Бучко, монс. Ван Ваєн-беріі, ректор лювенського університету, графиня де Грюне, проф. Лямбен — як голова комітету, о. Журден, о. Ноблес, о. д-р Германюк і багато інших. Величне свято мало подвійний характер: зафіксувати пройдений етап, разом з тим дати почин до започаткування другого, дальшого етапу праці. Було багато промов. Впали слова апостольського нунція: „в українському студентському осередку існує дисципліна, смак і охота праці“, слова ректора: „університет може бути гордий з студентів-українців“. Такі слова являються найкращим доказом, що не дармовано. Це найвище признание.

Признання виявляється з боку чужинців в практиці і якнайбільше конкретно. Американський представник з'їзду Лакс Романа п. Кіршнер заявляє, що він у зв'язку із переходом на працю до Головної Кватири ІРО в Женеві, віддасть все, що в його силі для особливої допомоги українцям. Проф. Лямбен висловлює задоволення з досягнутого, представник студентів щиро і тепло дякує за моральну і матеріальну поміч. Владика Бучко вказує на піддержку Св. Отця, закликає студентів до ще більш інтензивної праці для дальшої служби Батьківщині.

Це фрагмент з життя в Лювелі. День, в якому вповні доказано, що українці це повновартний елемент і, що витрати і старання не пішли намарно.

Багато гостей, багато визначних особистостей і людей, що мають певне відношення до українців, з усміхом на обличчі стискали студентам руки й бажали ще кращого. Вони не сподівалися того. Знаменито вдержаний дім, порядок на кожному кроці, успіхи в навчанні — це найкраща реклама.

Більше про свято і лювенський осередок в бельгійській пресі. Ще надовго до прийняття „Ля лібр Бельжик“ — „Вільна Бельгія“, найповажніший щоденник в Бельгії, подавав репортаж про життя студентів-українців у Лювені. Про творення передової верстви заприязненого народу в бельгійському середовищі. Кілька днів пізніше — ви бачите новий допис. На передовій: світлина — це витають Ап. Нунція хлібом і сіллю. Читаєте статю про гостину. Наскрізь привітно і прихильно. Читаєте — і вам неймовірно приємно, що писали це чужинці. Вони самі оцінили вклад праці, вони самі ствердили „атмосферу праці“, положення українців у бельгійських обставинах.

Проходите вулицею і бачите на виставах, поруч з плякатами, що сповіщають про „великий український концерт

співу і танку“, світлини з прийняття. Їх багато, і перед ними гурти вальонців та флямандців оглядають їх і жваво гуторять „хто, що, як?“. Деякі з них добре знають про українську групу в Лювені; українці для них цікаві і вони хочуть ще більше знати. — „Ми маємо вже більше сто літ наш інститут, де мешкає понад 150 студентів, чому до нас не загостять такі високопоставлені особи?“ Їм аж дивно, що українці пнуться до вершин. — „Так ви маєте теж хор і танцювальний гурток!“ — кажуть з подивом, глядячи на знімки, що представляють виступ під проводом композитора Фяли. Там же світлини народних танків.

Ми глибоко переконані, що славні традиції лювенських студентів будуть і надалі мати тяглість. Почалось із малих зачатків — тепер великі успіхи. Була рішальним чинником праця, буде вона в ще більшому форматі. Ми глибоко переконані, що свято в Лювені, значення якого першорядне в широкому українському житті на еміграції, сповнить свою роль як зафіксовуючого чинника пройденого, і дальшого змагу в майбутньому.

У СПІЛЬНОМУ ФРОНТІ ДО ЄДИНОЇ МЕТИ

1.

Вже від року на терені Грацу діє Академічний Міжнародний Кружок, як студентська секція організації, що об'єднує народи поневолені большевизмом, спільним ворогом. Крім української делегації в цьому кружку беруть участь хорвати, румуни, литовці, мадяри, альбанці та болгари. Заініційований українськими студентами міжнародний кружок поставив собі за ціль у вужчому та довірочному колі давати реферати про історію та культуру кожного народу, інформувати про їхню визвольну боротьбу, унапрямувати працю власних студентських товариств під кутом визвольних змагань та, в міру потреби, виступати спільно на загально-студентському форумі. Дотепер цей кружок мав неабиякі осяги. Крім дружньої атмосфери, яка витворилася під час співпраці, учасники кружка ознайомилися з сучасною повстанчою боротьбою, яку ведуть український, хорватський та румунський народи, даліше — про історичний розвій кожного народу впродовж століть.

22 січня 1948 року, в 30-ліття проголошення Української Самостійности, український представник на урочистій академії з'ясував в обширному рефераті про наші визвольні змагання 1918 року та про осяги української держави на зо-

внішньому відтинку. Під час академії представники всіх присутніх національностей зложили українській делегації свої побажання, щоб український нарід переміг спільного ворога та знову відновив свою суверенність.

При кінці лютого 1948 року, під час кризи в Чехословаччині, Академічний Міжнародний Кружок вислав телеграму, від імени протибольшевицьких студентів, студентам празького університету, в якій висловлювали свій подив та моральну піддержку за їхню геройську поставу в обороні національної свободи та гідности.

Цією своєю працею наше студентство приготує ґрунт для пізнішої співпраці та добрих взаємовідносин сусідних народів.

Я. К.

2.

Поверх два роки діє в Інсбруку Рада Порозуміння Чужинецьких студентських товариств. Сюди належать: українці, мадяри, румуни, литовці, латиші, естонці, поляки, словаки, болгари, серби й хорвати. Завданням Ради є заступати інтереси всіх чужинецьких груп, дбати про взаємне довір'я та співпрацю поодиноких національностей, протиставитися спільним труднощам. В останній час вислано до ЮНЕСКО та до централі Пакс Романа від усіх студентських груп меморіал, в якому з'ясовується konieczність існування студентських самостійних організацій та проситься їх допомогти в цьому напрямі.

Рада Порозуміння Чужинецьких Студентів доказує, що в спільному зусиллі всіх студентів, членів народів, що люблять свободу і змагаються за волю, ближчою стає і мета: В спільному фронті — до спільної мети!

3. Квіт.

СТУДЕНТ У СОВЕТСЬКІЙ УКРАЇНІ У СВІТЛІ СОВЕТСЬКОЇ ПРЕСИ...

Безперечний інтерес має для нас життя студентів на рідних землях. В ньому відзеркалюється до великої міри справжнє обличчя молодого покоління, з його проявів ми бачимо, інколи доволі чітко, постійне намагання жити своїм власним, окремим від ворога, незалежним життям. Всі цитати з преси містимо без жодних коментарів. Вони говорять самі за себе. Sapienti sat. Невелика картина з матеріалів УПА з'ясовує нам це саме питання з іншої точки зору, з точки зору воюючої України.

Філологічний факультет Київського державного університету

Філологічний факультет — найбільший в Київському університеті. Він готує майбутніх літературознавців, лігвіністів, журналістів, викладачів логіки і психології — кадри ідеологічного фронту.

Чи все робить партійна організація факультету, щоб забезпечити підготовку ідейно загартованих кадрів?

Це питання стояло в центрі уваги звітно-виборчих партійних зборів, що відбулися цими днями на факультеті.

...Як показало обговорення звітної доповіді, в справі викорінювання буржуазно-націоналістичних викривлень і помилок, низькопоклонства перед буржуазною культурою, партійне бюро зробило дуже й дуже мало.

...Доповідач майже нічого не сказав про буржуазно-націоналістичні помилки керівника кафедри української літератури тов. Кобилецького та ідейні перекручення, які допускає проф. Попов.

...Тов. Кобилецький не усвідомив до кінця всієї реакційної суті припущених помилок у деяких своїх літературних працях. На партійних зборах він тільки формально визнав свої хиби, виникнення яких намагався вияснити „загальним станом рядянського літературознавства на Україні.“

...На зборах говорили, наприклад, про те, що члени кафедри іноземної літератури проф. Шамрай і тов. Гордон вихваляють реакційну буржуазну культуру.

...Недавно сьомим виданням вийшов підручник з української мови тов. Загородського... Підручник не вільний від буржуазно-націоналістичних перекручень.

...Нововибране партбюро повинно рішуче викорінити всі рештки буржуазно-націоналістичних помилок, проявів низькопоклонства перед буржуазною культурою Заходу...

(Радянська Україна“ 21. 12. 47.)

Львівський державний університет

...Як могло статися, що з деяких кафедр Львівського університету до недавніх пор проголошувались буржуазно-націоналістичні, антинаукові твердження в питаннях історії, літератури, права? Як могло статися, що в цьому вузі мали місце випадки низькопоклонства перед буржуазною, реакційною культурою та наукою? Відповідь може бути лише одна: комсомольська організація університету ігнорує питання ідеологічної роботи, не виступає... проти ворожої нам ідеології.

...Є частина студентів, які несерйозно ставляться до вивчення основ марксизму-ленінізму.

(„Молодь України“ ч. 220. 1947.)

...І справді, Львівський обком, наприклад, не спрямував комсомольські організації навчальних закладів на рішучу боротьбу проти проявів ворожої нам ідеології, не допомагає в піднесенні рівня ідейно-політичного виховання студентів. Таке ставлення... заслуговує найсуворішого осуду.

(„Молодь України“ 250 ч. 1947.)

Харків — Київ — Одеса

...Як і раніше, Комітет ЛКСМУ Харківського театрального інституту мириться з поверховим, школярським вивченням деякими студентами революційної теорії, не вимагає від комсомольців глибоко опанувати історію і теорію большевицької партії...

...Як і раніше, в Київському державному університеті для студентів рідко влаштовується лекції про переваги радянського суспільного та державного ладу.

...І досі, комсомольська організація одеського інституту іноземних мов недостатньо бореться проти безідейності, аполітичності, схиляння перед реакційною культурою буржуазного Заходу.

(„Молодь України“ 250 ч. 1947.)

...Обурливі факти мали місце в інженеро-будівельному інституті. (Київ — прим. Ред.) Тут тричі зривали гумористичну газету, яка критикувала недоліки...

...Деякі випускники - комсомольці інституту ім. Мікояна (теж Київ — прим. Ред.) відмовились від виїзду на підприємства. Молодий інженер тов. Курочкина, на виховання якої країна витратила багато грошей, вирішила за краще працювати в Києві на другорядній роботі, не за фахом, ніж керувати виробництвом на одному з периферійних заводів.

(„Молодь України“ 248 ч. 1947.)

„Нарада комсоргів вищих учбових закладів України“

Три дні в м. Києві тривала нарада вищих учбових закладів України. Представники 120 вузів з усіх областей республіки прибули на нараду...

...Про особливості ідейно-політичної роботи у вузах західних областей України говорили комсоргани Львівського університету тов. Пригодій, Львівського політехнічного інституту тов. Корнієнко і Станиславського учительського інституту тов. Короткий.

...Тов. Пригодій розповідає про допомогу, яку подають комсомольці партійній організації в боротьбі з буржуазними пережитками, з проявами українського буржуазного націоналізму, низькопоклонства перед іноземщиною.

...Останніми часами в медичних інститутах введено курс основ марксизму-ленінізму на п'ятому році навчання і виноситься на державні екзамени.

...Він говорить, що курс нормальної фізіології, патологічної анатомії та біохемії читаються по застарілих підручниках, а професор Замятін, наприклад, всіляко пропагує культуру буржуазного Заходу, принижуючи велике світове значення радянської медичної науки.

...Тов. Березнікова говорить про те, що назріла потреба в створенні міських науково-студентських товариств, які б координували наукову роботу студентських вузів.

(„Молодь України“ 246 ч. 1947.)

...В СВІТЛІ МАТЕРІЯЛІВ УПА

Високі школи Станиславова

В Станиславові працює тепер дві високі школи: Медичний інститут при вулицях Падеревського та Карпінського і Педагогічний інститут при Липовій 42. Медичний інститут начислює 556 студентів, з цього більшість з східних областей України та ССРСР. Викладачів 18, з цього 16 з східних областей. Педагогічний інститут начисляв 225 студентів: 110 з західних і 115 зі східних областей. Професорський склад майже — самі люди зі східних областей, бо на 18 викладачів, аж 16 не-місцеві. Завідуючий Божко, заступник Король, інші прізвища професорського складу: Струтинський, Хачко, Лисенко, Сумнівчич, Панамаренок, Луцька, Яржевський — всі зі східних областей. Місцеві — Чайківський і Стрільців.

Студенти інколи голосно та відкрито заперечують большевицьку пропаганду. Наприклад в лютому 1947 р. в одному з інститутів на лекції основ марксизму-ленізму студенти голосно заперечували, може і незовсім свідомі свого вчинку, лекторові, який говорив, що в села Західної України приходять за хлібом лише селяни - одноосібники з сіл Бесарабії, Закарпаття. Студенти закричали — „Прибувають із колгоспів Київщини, Вінниччини“. Лектор намагався заперечити студентам, кажучи, що він одержав від батьків, зі східних областей України листа, в якому вони пишуть, що зарізали козу, а мають ще корову. На те хтось зі студентів сказав: „А поки лист сюди дійшов, то вже напевно зарізали корову“.

До студентів ставляться підозріло. Так наприклад один студент купував у кіоску журнал „Україна“. Якийсь партійний кидає репліку: „Там немає написано, як будувати державу в лісі...“

СЛОВО ДО УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ ВИСОКИХ ШКІЛ В АВСТРІЇ

Українська молоде, Студентки і Студенти на еміграції!

У велике і радісне свято Воскресення Христа, у свято весни, коли навіть уся природа будиться до нового життя, відзиваюся до Вас, як Ваш голова КоДУС-у, теплим і щирим словом та вітаю прадідним „ХРИСТОС ВОСКРЕС!“.

ПАМ'ЯТАЙТЕ, що Ви цвіт свого народу. Ви, що опинилися по цей бік залізної завіси мусите знати і вірити, що на Вас лежить святий обов'язок сповнити те, чого вимагає українська нація, чого вимагає батько від рідного сина, а мати від доньки своєї. Обов'язком Вашим є здобувати нове знання, боретися — хоч би у важких умовах — за вищий щабель освіти, не для особистої вигоди, не для власної користі, а для добра української справи. Не забувайте про те, що не у вигодах і розкоші кується краща доля людини і загалу. Труднощі і невгоди в житті додають гарту та витривалості в праці. Тому не зневірюйтеся в боротьбі за здобуття світла науки.

УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО на еміграції розуміє Ваше трудне становище, розуміє Ваші завдання і тому раз-ураз дає на це докази моральною і матеріальною підтримкою. На Вас звернені очі всього Українського Громадянства, по цьому і тому боці залізного кордону тут в Європі, і за морем.

Вам пощастило користати з науки у високих школах без фальшу і облуди, без загровіння душі і серця живого. Шануйте цю нагоду, використовуйте кожний день, кожную хвилину, щоб здобути і завершити потрібне знання у Високих Школах. Цього вимагає від Вас Українська Нація. Хто з Вас хвилево остав позаді, ідіть знову вперед, влийте в свої серця любов до науки і з запертим віддыхом здобуйте все нове і нове знання. Використайте тепер для Вас молодих нагоду і час, та куйте наукою кращу долю, долю для себе і свого народу, бо нагода може проминути і жалувати буде запізно.

Ряди українських студентів дуже а дуже прорідилися в часі останньої війни. Одні з Ваших товаришів згинули на засланнях, на примусових роботах, у тюрмах, інші на полі слави, в бойових рядах, з крісом у руці. Тому тимбільший обов'язок лежить на Вас, що остали між живими, або підросли і вступили до величавого будинку, що на ім'я йому святиня науки.

І ще один обов'язок мушу Вам пригадати. Ви живете на еміграції, на чужині. Ваша постава повинна бути на кожному кроці одноціла і завжди гідна славного українського імени. Не смієте сплямити того імени, а все і всюди поступати так, щоб передусім Ваші професори і товариші-студенти, чужинці, бачили у Вас чесноту, любов до науки і як взір поступового українського студента. Хай всі знають, що Ви гідні сини славного українського народу!

Заприсягніть на те все не лише перед самим собою, але перед Богом перед своїми батьками і своїм народом.

МОЛОДЕ ДОРОГА! Святкуєте Великдень на чужині, далеко від своїх рідних, від своїх найдорощих. Не чуєте золотого гомону дзвонів рідних церков. Не бачите великодних гагілок, ні „кривого танцю“ на рідній землі. Хіба тільки стогін несеться звідтам від жалю і болю скривавленої Батьківщини. Але не падайте духом, не трачьте надії. Воскрес Христос, Воскресне й правда на землі!

З Воскресенням Христа Спасителя бажаю Вам воскреснути до нового життя. Бажаю Вам братньої любови між собою і витривалости у важких Ваших змаганнях.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Іван Тиктор

голова

Комісії Допомоги Українському Студентству в Австрії.

Великдень 1948 Року
На чужині, в Австрії

Адреса: „КодУС“ Іван Тиктор.
Ін с б р у к, Геттінгер-гассе 2,

Українське Студентське Товариство „Січ“ - Ірац

Багато цікавого матеріалу з хроніки Т-ва „Січ“ знайде читач у двох числах журналу Студ. Т-ва „Січ“ Студентський Клич“, що появилася минулого року. Щоб вдруге не писати про те все, на цьому місці намалюємо в короткому огляді життя Т-ва „Січ“ тільки за останні місяці. Вибірємо кілька маркантніших подій у хронологічному порядку.

В жовтні минулого року поряdkували наші студенти українське кладовище. Уладжено гарну символічну могилу, як теж приведено до ладу могили закатованих під час цієї війни невідомих українців із східної України. В дні 1. листопада відбувся похід на ці могили, де біля спільної могили відправлено панахиду в наміренні борців за волю України. Слід згадати, що на цьому кладовищі спочиває заслужений громадський діяч, науковий робітник, син зеленої Буковини д-р Лев Когут. Знайшов там також місце відомий артист української сцени О. л. Яковлів.

З кінцем листопада відбулася академія присвячена пам'яті Юрія Клена. Реферат на тему: „Юрій Клен — поет і громадянин“ відчитав М. Середович. Реферат ілюстровано читанням поезії з книг: „Каравели“, „Прокляті роки“ і „Попіл імперій“. Рецитували поезії з великим мистецьким зрозумінням студенти: Віра Скрипчук, Л. Мосора, І. Войчишин, А. Гончаренко. Українська громада явилася дуже чисельно на академію і цим заявила свій великий пієтизм і пошану до великого поета-громадянина. Ввесь дохід призначено вдові по поетові.

З початком грудня відбувся реферат д-ра І. Рибчина на тему: „Побудова українського світу на ідеалістичних принципах“. Реферат був глибокий змістом і дав притоку до ширшої, цікавої дискусії. Свята Різдва Христового старались наші студенти провести так, як це бувало колись дома. Серед ширшої атмосфери і справді святкового настрою уряджено спільну Святу Вечерю. Під час свят ходили студенти з колядою, а ввесь дохід призначено на потреби українського шкільництва.

29. січня ц. р. відбулася академія з нагоди проголошення 4 Універсалу і бою під Крутами. Реферат виголосив тов. В. Яшун. Деклямували: Віра Скрипчук, Гончаренко, Войчишин. Почесну варту держали українські пластуни.

Неможна поминути мовчанкою теж про традиційну Маланку, яка цього року відступила вправді трохи від традиції і не появилась у свій час, а опізнилась на кілька тижнів, то все ж таки в місяці лютому чарувала і бавила студентську молодь і була досить поплатною „появою“, бо приесла касі Т-ва гарний грш.

Шевченківська Академія відбулась в дні 29. березня. Програма була широка, виконання, в загальному, бездоганне. Реферат д-ра І. Рибчина — цікавий, і шкода було б, щоб він не був відомий і ширшому загалові. Хор під проводом проф. Грицяя виконав кілька пісень з гарним успіхом. Деклямації А. Пшивого: Посланіє і Псалом — припали до вподоби, але з інтерпретацією подекуди важко погодитись з декляматором. Віра Скрипчук виконала з мистецьким розумінням поему „Іржавець“. Збірними деклямаціями проводила п. Лужницька, що в підготовці Академії вложила багато праці.

На цьому можна б закінчити цю неповну хроніку Т-ва „Січ“. Неповну кажемо тому, бо багато цікавих і цінних моментів треба оминути хочби й тому, що на те не стає тут місця. Ці справи заховались наразі у протокольних книгах Товариства.

Поява студентського журналу на терені Австрії дасть змогу, в будучому, багато „замороженого“ матеріялу використати, до деяких питань з нашого студентського осередка підійти ширше, й всебічно дати їм насвітлення. А це все конче треба буде зробити.

М. Середович.

ТУСК „Обнова“ — Грац

З ініціативи студ. А. Пшивого повстав гурток, який поставив собі за завдання вести працю над духовим оформленням українського студентства на основах християнської моралі та в дусі української національної традиції. Ця група покляла основи в побудові ТУСК „Обнова“. В дальшому пішла праця над з'єднанням членів - симпатиків. В цьому напрямі уладжено ряд спільних дискусійних вечорів, на яких ширше розгорнено напрямні, завдання і ціль такої організації. Був теж реферат А. Пшивого на тему: „Кваліфікація вбивства в світлі християнської етики“.

Коли вже було відповідне число охочих вступити в члени, скликано перші основуючі збори, які відбулися 13. 12. 1947, запрошуючи п. доц. д-ра Григора Лужницького з доповіддю на тему: „Постать Митрополита Андрея Шептицького в світлі української історії“. Патроном Т-ва обрано св. Перво-

званого апостола Андрея. Передискутовано ширше статут Т-ва надісланий о. Мельником з Мюнхену, та вибрано Управу.

Нововибрана Управа на своєму засіданні намітила плян праці і роздала до опрацьовання кілька тем рефератів.

Досі відчитано такі реферати: 1. 2. 1948 р. — реферат А. Пшивсго на тему: „Теорія вартости і додаткової вартости Маркса в світлі християнської соціології“; дня 15. 2. 1948 — цей же прелегент відчитав другий реферат: „Світогляд християнського солідаризму“.

В першому докладі прелегент подав історію ліберального індивідуалізму, тоталітаризму та суспільного солідаризму та перевів порівняльну аналізу цих світоглядів. Піддавши критиці ці світогляди, зупинився ширше над теорією вартости і додаткової вартости Карла Маркса, збиваючи в основному її матеріялістичні засади. В другому рефераті доказував, що в християнському світогляді мусять бути узгляднені чотири чинники, а саме: особовість, нарід, людство та „абсолют“.

З початком нового семестру відбудеться реферат на тему: „Філософічні докази на існування абсолюта“.

Управа Т-ва видала свій комунікат, в якому заохочує всіх своїх членів-однодумців, та симпатиків взяти участь у великодніх реколекціях і відбути св. сповідь в намеренні упавших в бою вояків УПА, засланих ієрархів, священників і вірних та за воскресення Української Соборної Незалежної Держави.

Знаємо, що праці перед нами багато. Завдання наші не легкі, одначе віримо, що вислід нашої праці буде наскрізь позитивний, і що в майбутньому українські студентські товариства в Австрії підуть нашими слідами.

Я. Качанівський.

„Студентський Клич“ — орган Українського Студентського Товариства „Січ“ в Іраці

Не хвороблива амбіція, чи льокальний патріотизм ірацького осередку зродили ідею видавання журналу студ. Т-ва „Січ“ „Студентський Клич“, але подиктувала це велика konieczність. Приступалосо до діла з думкою, щоб зафізнати ширші круги нашого студентства на еміграції з життям і здобутками ірацької „Січ“-ї, як теж дати імпульс до пожвавлення цього життя.

Завдання, що їх собі поставила редакційна колегія були великі, не менша й відповідальність. Але, поборовши всі перепони і труднощі різного характеру, вдалось таки випустити перше число журналу з датою червня 1948. Із вступного сло-

ва і змісту деяких статей помічається, що провідна думка журналу базується на традиціоналізмі й здобутках студентського життя з 20—30 років. Тут можна зачислити статті: „25-ліття ЦеСУС-у“ — М. Середовича й „Українське студентство в Югославії“ — М. Ярдича,

Доц. д-р Лужницький в статті „Мрії про сітку наукових амбасад“ обстоює здорову думку, що українська еміграція повинна творити наукові кадри, підготувати своїх доцентів, асистентів, професорів, наукових дослідників. Є ще цікаві статті, як В. Т. „Роля української студіюючої молоді в розвитку преси“, П. Козака „Про аперцепцію народів“, О. Ждановича „Боротьба за обличчя“. Журнал багатий в хроніку із студентських осередків. Заступлена теж наука і техніка, як також є поміщені рецензії. Зовнішнє оформлення чепурне й дбайливо виконане.

Друге число „Студентського Клича“ має характер більше бюлетеня, присвяченого внутрішньому життю Т-ва „Січ“.

Брак матеріальних спроможностей, як теж інші причини — не дозволили на дальше видавання журналу. А шкода. Бо хоч може журнал тут і там виказував деякі малі браки, недоліки в редагуванні, хоч може бракувало ще першим „редакторам“ відповідного досвіду, то назагал журнал сповнив покладені на нього сподівання. Прийняла його появу дуже тепло й прихильно українська преса. Згадати б тут кілька рецензій в журналі „Пу-Гу“, в „Останніх Новинах“ та „Неділі“.

М. С.

Українська Студентська Громада — Зальцбург

11. березня відбулися п'яті з черги Загальні Збори Української Студентської Громади в Зальцбурзі, в яких узяло участь 20 студентів — членів УСГ.

Про працю Управи УСГ за час від 16. 10. 1947 р. звітував голова Управи УСГ.

8. листопада 1947 р. в академічній авлі Зальцбурзького Університету влаштовано святочну академію в честь сл. п. Митрополита Кир Андрея Щептицького.

В листопаді 1946 р. студенти-члени УСГ провели збірку для Союзу Українських Воєнних Інвалідів та для Суспільної Опіки.

В січні 1948 р., при співучасті хору „Трембіта“ під керівництвом п. С. Гумініловича, влаштовано в Лексенфельді святочну академію 22 Січня та в Лексенфельді й Гельбруні святочні академії в честь Крутянських Героїв.

14. лютого 1948 р. представники УСГ взяли участь

у зборах Міжнародної Студентської Служби (International Students Service), що організується тепер у Зальцбурзі.

У звітному часі відбуто декілька ширших сходин членів УСГ, головною темою сходин були, між іншим, виховно-наукові реферати о. д-ра М. Комара, який є душпастирем та опікуном УСГ.

Після звіту голови Управи УСГ звітували інші члени Управи, референт преси та Контрольна Комісія.

У висліді дискусії над звітами Загальні Збори ствердили, що голова Управи УСГ в загальному старався всіма силами поживавити працю в УСГ, однак замалі вимоги ставив до праці поодиноких референтів, які не завжди як слід вив'язувалися зі своїх обов'язків. Завважено деякі недоліки у веденні діловодства та недостатнє зацікавлення справами Делегатури „КОДУС“-у, яку в наслідок виїзду її голови, потрібно організувати наново.

Після дискусії над звітами Загальні Збори, на пропозицію Контрольної Комісії, уділили уступаючій Управі абсолюторію.

В другій частині зборів вибрано керівні органи УСГ. Головою Управи УСГ вибраний І. Чернига, студент філософії. Крім цього вибрано делегата і його заступника до Представництва Українських Студентських Товариств в Австрії.

М. Т.

„Українське Студентське Об'єднання — Інсбрук — (УСОІ)

Дня 8. 11. 1947. відбулися в залі Університету в Інсбруці Збори УСОІ. Уступаючий голова тов. Денисюк Микола склав звіт із короткого періоду праці, в якій треба відмітити перш за все виставку українського мистецтва та участь нашої делегації в Високошкільних Тижнях в Зальцбурзі. В склад нового проводу ввійшли, між іншим: голова — дипл. хемік Диміцький Михайло, заступник голови — Базалі Вол., секретар — Савойка Оксана та члени проводу: Пашківський Анатолій, Квіт Зенко, Куриляк Богдан, Огірко Петро, Головатий Мирослав, Семкович Ірина. Вибрано теж делегата до ПУСТА та його заступників.

Провід УСОІ започаткував та веде акцію серед робітництва під гаслом „Український студент для українського робітника“. Щонеділі виголошується відповідні доклади на різні актуальні теми, а перш за все про героїчний змаг краю в рямках УПА.

В порозумінні з парохіяльним урядом призначено для українського студентства академічного душпастиря, що ним є о. М. Ференц. Він же відправляє що неділі Службу Божу призначену лише для студентів.

За час своєї праці провід УСОІ зібрав чи zorganizував імпрези, дохід з яких у висоті 7 тис. шл. передано на потреби КоДУС-у. З цього 1.500 зібрано з коляди, яку переведено завдяки праці членів проводу Базалі Вол., Пашківського Анат. і Семкович Ірини.

13. 1. 1948. zorganizовано „Маланчин Вечір“, дохід з якого в висоті 1331 шл. передано до КоДУС-у.

19. 12. 1947. улаштовано імпрезу св. Николая.

29. 1. 1948. УСОІ влаштувало академію в річницю бою під Крутами. Доклад виголосив студ. мед. Базалі Вол.

14. 2. 1948. УСОІ відбуло надзвичайні загальні збори, що на них переведено зміни статуту та кооптовано двох членів проводу.

Праця секцій. Секція правників відбула свої загальні сходи дні 18. 12. 1947, де вибрано Провід в складі: Даників Юрій і Шпонтан Михайло. Секція відбула два реферати: др. Наклович О. — „Вільне. чи кероване господарство“ і mgr. Штохмаль — „Атомово бомба у світлі міжнароднього права“.

Секція фармацевтів відбула свої ширші сходи, що на них вибрано провід в складі: Огірко П., Мошинська Д., Харків Вол. Відбувся один реферат М. Диміцького „Історія пеніциліни, її примінення та технічне добування“.

Секція медиків відбула наприкінці минулого року свої сходи, де вибрано головою секції Кучменду П., а членами управи Голубця Богдана і Височанську Надію.

Делегатура Ляндек. 23. листопада 1947 р. в приміщенні української гімназії в Ляндеку відбулися Загальні Збори делегатури. Вибрано управу в складі: Максимович Роман, Танін Ан., Бречка Віра, Вітик Б., Дурнот Ігор, Дяків Всев. Делегатура вложила багато праці в улаштування докладів та академій, як також співпрацювала з другими громадськими установами та організаціями молоді.

УСОІ видавало в минулому році журнал „На Варті“; тепер з огляду на те, що плянувався уже один журнал на цілу Австрію, УСОІ видав свій Бюлетень, в якому поміщується матеріяли інформативного, як теж дискусійного характеру.

М. Диміцький

КОМУНІКАТ

Сповідчаємо українське громадянство, а зокрема українську високошкільну молодь, що згідно з постановою Загального Студентського З'їзду й ухвалою Управи Центрального Союзу Українського Студентства відбудеться в днях 15, 16 і 17 травня 1948 р.

Студентський Ідеологічний Конгрес.

У важкий для нашої Батьківщини час, коли окупант несе нашій нації не тільки смерть політичну, але й національну й ідейну — українське студентство повинно проаналізувати своє ідейне обличчя, переглянути пройдений етап, підсумувати свої осяги і відмітити недоліки.

В хаосі ідей, в добу перемішання понять і вартостей, українське студентство мусить знову себе віднайти. Воно шукає шляху, яким дійшло б до відвічної правди, щоб наблизити величну хвилину нашого Воскресення.

Студентський Ідеологічний Конгрес має допомогти українському студентству в тому шуканні і повинен стати одним з вкладів у нашу всенациональну будівлю і в нашу боротьбу за перемогу правди й справедливости.

За Комітет для підготовки Студентського Ідеологічного Конгресу:

Секретар:
Михайло Сосновський (в. р.)

Голова:
Матей Гута (в. р.)

СТУДЕНТСЬКИЙ ІДЕОЛОГІЧНИЙ КОНІРЕС

Програма

Субота, 15. травня 1948:

Год. 8.00 Богослуження в церквах обох віровизнань. — 9.00 Відкриття Студентського Ідеологічного Конгресу і вступне слово голови Комітету. — 9.45 Вибір президії. — 10.00 Привіти. — 10.30 „Україна в авангарді нових ідей“ — говорить: д-р Волод. Янів. — 12.00 Обід. 13.30 „Сучасність й ідейні основи українського визволення“ — говорить: студ. Гусак. — 14.30 Дискусія над обома доповідями. — 17.30 „Християнський світогляд і академічне середовище“ — говорить: мгр. Євген Перейма. — 19.30 Вечеря.

Неділя, 16. травня 1948:

Год. 8.00 „Суспільна функція українського студентства на тлі історичного розвитку“ — говорить: д-р Марко Антонович. — Дискусія. — 11.00 „Ідеалістичний світогляд, як притаманна риса української нації“ — говорить: проф. д-р Олександр Кульчицький. — 12.00 Недільне Богослуження. — 12.45 Обід. — 14.00 „Проблеми матеріалізму“ — говорить: проф. Бобровський. — 15.00 Дискусія над обома доповідями. — 18.00 „Проблема науки і наше суспільне життя“ — говорить: студ. Євген Бобикевич. Дискусія. — 19.30 Вечеря.

Понеділок, 17. травня 1948:

Год. 8.00 „Кристалізація духового обличчя української молоді під софетами“ — говорить: доц. Петро Голубенко.
• Дискусія. — 11.00 „Християнський соціалізм“ — говорить: доц. д-р Юрій Студинський. — 12.00 Обід. 13.30 Дискусія. — 15.00 „Ідеологічні заложення українського студентства“ — говорить: д-р Володимир Білинський. — Дискусія. — 18.00 Закриття Студентського Ідеологічного Конгресу.

Год. 20.30 СТУДЕНТСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ.

„СТУДЕНТСЬКИЙ ПРАПОР“

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОЛОДІ В АВСТРІЇ.

Видав: Представництво Українських Студентських Товариств в Австрії. Редагує: Колегія. Гол. Редактор: Волод. Кримський.

З м і с т :

Стор

Вол. Кримський: Шляхом росту	1
о. Ю. Гірняк: Повновартісний зрив	7
д-р І. Раковський: Високошкільна молодь і наука	9
Б. Солонинка: За виразне ідейно-політичне обличчя українського студентства	12
д-р В. Білинський: Українська державність і християнський соціальний етос	15
Л. Платонич: Ідеалізм молодого покоління	19
о. Василь Мельник: Ідеологічні основи „Обнови“	22
Омелян Ляссота: Основні елементи народного господарства СРСР — РСФСР — УРСР	26
Я. Крив'як: Сучасна Європа й українське майбутнє	28
Аркадій Жуковський: Організація Краєвого Студентського Представництва на Австрію	32
Єдність зусилля української молоді:	
І. Головінський: СУМ і студентська молодь	25
Гімназійна молодь — поповнення студентства	27
Ро-Сен: Пласт у мандрівці до великої мети	38
Роман Якемчук: Апостольський Нунцій серед українських студентів в Лювені	40
З. Квіт: У спільному фронті до єдиної мети	42
Студент у Советській Україні	44
Слово до українських студентів високих шкіл в Австрії	47
Хроніка	49
Комунікат	55
Програма Студентського Ідеологічного Конгресу	56

Журнал призначений для вжитку членів студентських товариств: УСОІ — Інсбрук, УСТ „Сич“ — Грац, УСГ — Зальцбург. Друк закінчено в травні 1948 р. Друковано в „Науковій Друкарні“, Зальцбург. Наклад 600 прим.